

Objavljivanje podataka i informacija

**Addiko Bank a.d. Banja Luka
sa stanjem na dan 31.12.2021.godine**

Sadržaj

Sadržaj	1
Skraćenice	2
1. Uvod	3
2. Vlasnička struktura i organi upravljanja	4
2.1. Popis akcionara koji imaju 5% ili više učešća u kapitalu ili glasačkim pravima	6
2.2. Članovi Uprave i Nadzornog odbora i njihove biografije	6
2.3. Politike za izbor i procjenu članova organa upravljanja Bankom	9
2.4. Članovi Odbora za reviziju	9
2.5. Članovi ostalih odbora koje je uspostavio Nadzorni odbor i učestalost zasjedanja tih odbora	9
2.6. Način organizovanja funkcije interne revizije i rukovodioca interne revizije	10
2.7. Imenovani spoljni revizor	11
3. Politika naknada	11
3.1. Informacije vezane za postupak donošenja Politike naknada	11
3.2. Informacije o vezi između plate i uspješnosti	12
3.3. Informacije o vezi između fiksnog i varijabilnog dijela naknade	13
3.4. Informacije o kriterijumima uspješnosti na kojima se zasnivaju prava na akcije, opcije na akcije ili varijabilni dio naknade	13
3.5. Opis, kriterijume i obrazloženja varijabilnog dijela naknade	14
3.6. Pregled naknada prema područjima poslovanja	15
3.7. Zbir svih naknada po kategorijama zaposlenih	15
4. Podaci i informacije koji se odnose na strategiju i politike za upravljanje rizicima	16
4.1. Opis strategije za upravljanje ključnim rizicima	17
4.2. Organizaciona struktura upravljanja rizikom	30
4.2.1. Odjel kontrole rizika	30
4.2.2. Odjel upravljanja rizikom za pravna lica	31
4.2.3. Odjel upravljanja rizikom za stanovništvo	31
4.3. Opis sistema za mjerenje i izvještavanje rizika	32
4.4. Adekvatnost uspostavljenog sistema upravljanja rizicima prema rizičnom profilu banke	33
5. Podaci o kapitalu	35
5.1. Iznos regulatornog, odnosno priznatog kapitala Banke	35
5.2. Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun regulatornog kapitala	35
6. Podaci o kapitalnim zahtjevima i adekvatnosti kapitala	39
6.1. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na kapitalne zahtjeve i adekvatnost kapitala	39
6.2. Informacije koje se odnose na izloženost Banke kreditnom riziku	40
6.3. Informacije o stopi finansijske poluge i upravljanju rizikom prekomjerne finansijske poluge	49
7. Podaci koji se odnose na likvidnosne zahtjeve	50
8. Podaci o izloženosti po osnovu ulaganja	53
9. Kamatni rizik u bankarskoj knjizi	53
10. Informacije u vezi sa ICAAP-om i ILAAP-om	57
11. Založena i nezaložena imovina	58

Skraćenice

NAZIV/SKRAĆENICA	PUNI NAZIV	POJAŠNJENJE / PREVOD
CEO	Chief Executive Officer stream	Stream/oblast u nadležnosti Direktora društva odnosno Predsjednik Uprave
CFO	Chief Financial Officer stream	Stream/oblast u nadležnosti člana Uprave nadležnog za upravljanje finansijama
CRO	Chief Risk Officer stream	Stream/oblast u nadležnosti člana Uprave nadležnog za upravljanje rizikom
COO	Chief Operating Officer stream	Stream/oblast u nadležnosti člana Uprave nadležnog za upravljanje operacijama
CRBO	Chief Retail Business Officer stream	Stream/oblast u nadležnosti člana Uprave nadležnog za segment poslovanja sa stanovništvom
CCBO	Chief Corporate Business Officer stream	Stream/oblast u nadležnosti člana Uprave nadležnog za segment poslovanja sa velikim, korporativnim i javnim klijentima
KPI	Key Performance Indicators	Ključni pokazatelj učinka
NPS poslovnice	Net Promoter Score	Zadovoljstvo klijenata po poslovnicama
SFE	Sales Force Effectiveness	Efikasnost prodajnog osoblja
LLSFR	Loan-to-Local Stable Funding Ratio	Odnos kredita i stabilnih dugoročnih izvora finansiranja
SME	Small Medium Entities	Mala i srednja preduzeća

Objavlivanje podataka i informacija

1. Uvod

Addiko Bank a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Banka) na osnovu Zakona o bankama i Odluke o objavljivanju podataka i informacija banke donesene od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija) javno objavljuje sljedeće informacije sa stanjem 31. decembra 2021. godine.

U ovom izvještaju sadržane su kvalitativne i kvantitativne informacije kako propisuju navedeni zakonski propisi.

Svi podaci su izraženi u hiljadama konvertibilnih maraka (BAM) izuzev ako je drugačije naglašeno .

Addiko Bank a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Banka) je pravni sljedbenik Kristal banke a.d. Banja Luka koja je prvobitno osnovana kao nezavisna banka 30. septembra 1992. godine, a 16. maja 1997. godine je transformisana u akcisko društvo. Prije osnivanja nezavisne banke, Banka je poslovala kao glavna filijala Jugobanke d.d. Sarajevo, povezane banke Jugobanke d.d. Beograd.

Rješenjem Okružnog privrednog suda u Banjaluci (br. 057-0-Reg-16-002147) od 28.10.2016. godine, Banka je dobila sadašnji naziv.

Banka je u 99,87% vlasništvu Addiko Bank AG, članica Addiko Grupe.

Banka je registrovana u Republici Srpskoj za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu, i u skladu sa propisima Republike Srpske, dužna je da posluje na principima likvidnosti, solventnosti i rentabilnosti.

Registrovano sjedište Banke je u Banjaluci, Aleja Svetog Save 13, Republika Srpska. Na dan 31. decembra 2021. godine, Banka pored sjedišta u Banjoj Luci, ima i 28 poslovnica širom Bosne i Hercegovine.

Na dan 31. decembra 2021. godine Banka je imala 351 zaposlenih.

Dodatni podaci, informacije i pokazatelji, koji nisu navedeni u ovom izvještaju, objavljeni su u Godišnjem izvještaju 2021. godine, koji se nalazi na internet stranici Banke. Sastavni dio godišnjeg finansijskog izvještaja je i Upravljanje finansijskim rizicima (kreditnim, tržišnim, deviznim, rizikom kamatne stope, rizikom likvidnosti, operativnim rizikom i rizikom kapitala) te se iz tog razloga isti u ovoj objavi neće detaljnije obrazlagati.

Imajući u vidu zakonsku regulativu, te stabilnu kapitalnu osnovu i stabilno poslovanje Banke u cjelini, mišljenja smo da ne postoji potreba češćeg objavljivanja podataka od jednom godišnje kao i da se ovom objavom sveobuhvatno prikazuje rizični profil banke.

2. Vlasnička struktura i organi upravljanja

Addiko Bank a.d. Banja Luka ima adekvatno uspostavljenu organizacionu strukturu, u skladu sa Zakonom o bankama RS i odlukama Agencije za bankarstvo RS.

Banka je organizacija sa funkcionalnom organizacionim strukturom, organizovana odozgo prema dolje. Funkcionalna organizaciona struktura je klasična organizaciona struktura koja ima za svrhu povezivanje poslovnih jedinica u skladu sa poslovnim funkcijama Banke.

U skladu sa Zakonom, organi Banke su:

- Skupština,
- Nadzorni odbor
- Odbor za reviziju i
- Uprava, koju čine Predsjednik Uprave i članovi Uprave.

Banka ima i:

- Sekretara Banke,
- Kreditne odbore i
- Druge odbore, u skladu sa odlukama Nadzornog odbora i Uprave Banke.

Banka je podijeljena na sljedeće organizacione, rukovodeće i upravljačke oblasti/područja:

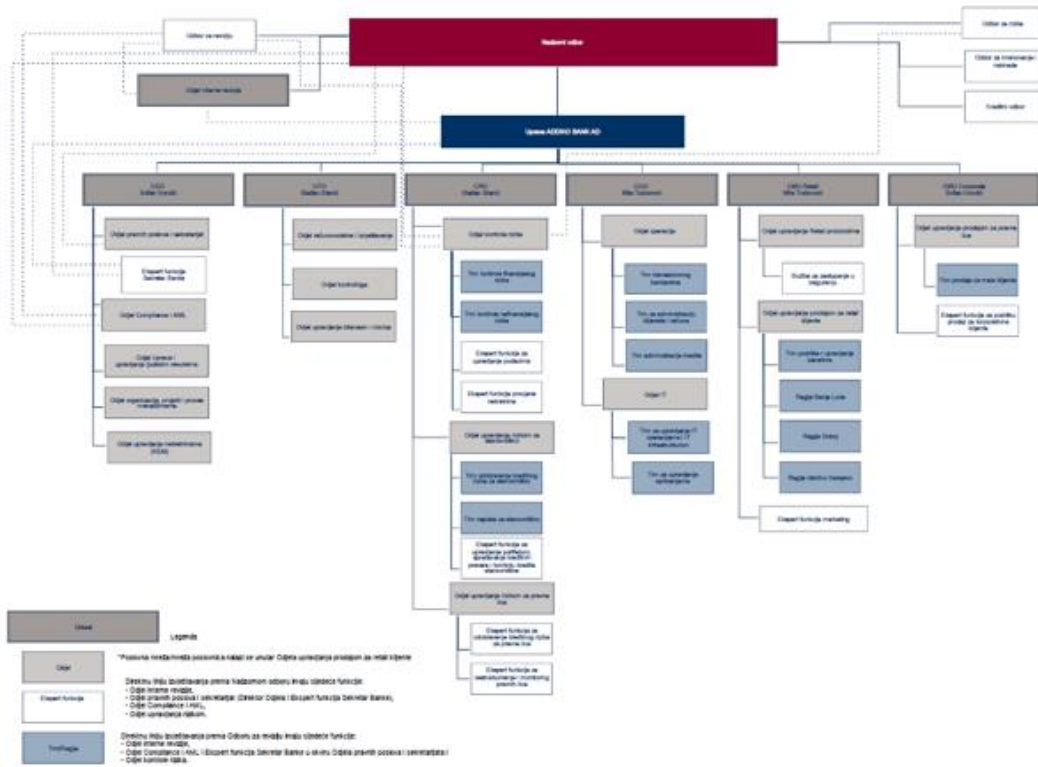
- 1) Područje nadležnosti Predsjednika Uprave (CEO),
- 2) Područje nadležnosti Člana Uprave nadležnog za finansije (CFO),
- 3) Područje nadležnosti Člana Uprave nadležnog za rizike (CRO),
- 4) Područje nadležnosti Člana Uprave nadležnog za operacije (COO),
- 5) Područje nadležnosti Člana Uprave nadležnog za tržište, za poslovanje sa stanovništvom i mikro klijentima (RETAIL CMO),
- 6) Područje nadležnosti Člana Uprave nadležnog za tržište, za poslovanje sa pravnim licima, javnim društvima i malim i srednjim preduzećima (CORPORATE CMO).

Uprava Banke rukovodi poslovnim aktivnostima Banke i upravlja Bankom u cjelini, u skladu sa zakonskim propisima, ovlaštenjima i odgovornostima utvrđenim Statutom Banke, Poslovníkom o radu Uprave, te važećim opštim aktima Banke, u skladu sa standardima i praksom Grupe.

Upravu Banke čine predsjednik Uprave i članovi Uprave, u skladu sa Zakonom o bankama, te drugim zakonskim i podzakonskim aktima, Statutom Banke, kao i opštim aktima Banke.

Na organizacionom nivou ispod Uprave predviđena je podjela pozicija na upravljačke i neupravljačke:

- Upravljačke pozicije: Linijski menadžer, odnosno direktor odjela na B-1 nivou, koji rukovodi organizacionom jedinicom i može imati različit nivo odgovornosti, zavisno od rizika, koje rukovodilac preduzima, vlasništva portfolija, broja zaposlenih unutar organizacione jedinice, itd.
- Neupravljačke pozicije: Ekspert pozicija unutar Ekspert funkcije (npr. Funkcija sigurnosti, Marketing funkcija). Radi se o neupravljačkoj poziciji sa specijalizovanim znanjima i vještinama.

Organigram na 31. decembar 2021. godine

2.1. Popis akcionara koji imaju 5% ili više učešća u kapitalu ili glasačkim pravima

Skupštinu Banke čine akcionari Banke. Skupština Banke odlučuje na sjednicama. Radom Skupštine predsjedava predsjednik Skupštine, koji se bira na početku zasjedanja Skupštine.

Skupštinu Banke saziva Nadzorni odbor i utvrđuje prijedlog dnevnog reda osim u slučajevima kada je u zakonskim aktima drugačije određeno.

Pravo učešća i pravo glasa na Skupštini ostvaruje se na osnovu liste akcionara koju izdaje Centralni registar hartija od vrijednosti a.d. Banjaluka.

Skupština Banke, između ostalog, nadležna je da:

- donosi statut i usvaja izmjene i dopune osnivačkog akta i statuta Banke,
- usvaja poslovnu politiku i strategiju, te plan poslovanja Banke,
- usvaja godišnji izvještaj o poslovanju i finansijske izvještaje Banke sa izvještajem privrednog društva za reviziju, mišljenjem nadzornog odbora i odbora za reviziju,
- usvaja izvještaj o radu Nadzornog odbora
- odlučuje po prijedlogu Nadzornog odbora o raspodjeli ostvarene dobiti, odnosno pokriću gubitka u skladu sa osnivačkim aktom ili statutom,
- odlučuje o povećanju i smanjenju kapitala Banke,
- odlučuje o emisiji, povlačenju i poništavanju akcija i drugim poslovima sa hartijama od vrijednosti,
- imenuje i razrješava članove Nadzornog odbora,
- odlučuje o statusnim promjenama i prestanku rada Banke,
- odlučuje o izboru i razrješenju privrednog društva za reviziju.

Spisak akcionara koji imaju 5% ili više učešća u kapitalu ili glasačkim pravima Banke dat je u sljedećem obrascu:

Vlasnička struktura			
Red. br.	Akcionari koji imaju 5% ili više učešća u kapitalu	% učešća	
		Obične akcije	Prioritetne akcije
1.	Addiko Bank AG, Austria	99,9%	0,0%

2.2. Članovi Uprave i Nadzornog odbora i njihove biografije

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor Banke vrši nadzornu funkciju u Banci. Nadzorni odbor čine najmanje pet članova koje imenuje i razrješava Skupština Banke

Predsjednika Nadzornog odbora bira Nadzorni odbor između svojih članova prostom većinom.

Nadzorni odbor Banke, između ostalog, nadležan je da:

- saziva sjednice Skupštine Banke, utvrđuje prijedloge odluka za Skupštinu Banke i kontroliše njihovo provođenje,
- utvrđuje prijedlog poslovne politike i strategije Banke, plan poslovanja i podnosi ih Skupštini Banke na konačno usvajanje,
- usvaja strategiju i politiku za upravljanje rizicima, kao i strategiju za upravljanje kapitalom Banke,
- usvaja izvještaje Uprave
- razmatra godišnji izvještaj o poslovanju i finansijske izvještaje sa izvještajem privrednog društva za reviziju
- usvaja izvještaje Odbora za reviziju,
- usvaja prijedlog finansijskog plana Banke,
- odlučuje o unutrašnjoj organizaciji, odnosno organizacionoj strukturi Banke,
- imenuje i razrješava predsjednika i članove Uprave Banke
- imenuje i razrješava članove Odbora za reviziju, Odbora za rizike, Odbora za naknade, Odbora za imenovanja i drugih odbora Nadzornog odbora Banke
- imenuje i razrješava rukovodioce kontrolnih funkcija, te utvrđuje naknade za njihov rad.

Članovi Nadzornog odbora Banke dati su u sljedećem obrascu:

Članovi Nadzornog odbora Banke		
Red. br.	Ime i prezime	Kratka biografija
1.	Tadej Krašovec, predsjednik	Dugogodišnje znanje i iskustvo stečeno na višim upravljačkim pozicijama i menadžerskim pozicijama u bankarskom sektoru u dijelu kreditnog rizika i IT segmenta, te u rukovođenju složenim organizacijskim procesima i projektima.
2.	Petra Z. Wagner, zamjenik predsjednika	Dugogodišnje iskustvo stečeno u nekoliko različitih banaka i na višim rukovodećim poslovima u području kreditnim rizicima, poslovima sa nekretninama i pravnim poslovima. Opsežno znanje u području bankarstva (mala i srednja preduzeća).
3.	Mark Potočnik, član	Izuzetna postignuća u karijeri u oblasti organizacije, finansija, monitoringa, makroekonomske analize i razvojne strategije
4.	Stevo Pucar, član	Dugogodišnje iskustvo u privatnom i društvenom sektoru, dugogodišnje iskustvo u praćenju i analize makroekonomskog razvoja, ekonomskog razvoja privatnog sektora, razvoja malih i srednjih preduzeća, član vadinog tima za strategiju razvoja BiH, član Rotary International.
5.	Radomir Savić, član	Dugogodišnje iskustvo u privatnom i bankarskom sektoru na rukovodećim funkcijama za poslove: krediti sa korporativnim, malim i srednjim preduzećima, upravljanje tržišnim, operativnim i kreditnim rizicima, poznavanje tržišta regiona i poslovi upravljanja ljudima.

Uprava Banke

Uprava Banke organizuje rad i rukovodi poslovanjem Banke i donosi odluke iz svoje nadležnosti u skladu sa zakonom, ovlaštenjima i odgovornostima utvrđenim u statutu Banke i poslovníkom uprave Banke.

Uprava Banke za poslove iz svoje nadležnosti odgovara/podnosi izvještaj Nadzornom odboru.

Pri vođenju poslova Banke na osnovu zakonskih odredbi, Uprava obavlja poslove takođe i na način utemeljen na viziji, misiji i vrijednostima Banke, sve vezano posebno uz:

- pripremu godišnjih finansijskih izvještaja, kao i izvještaja Uprave;
- inicijative za sazivanje Skupštine i donošenja prijedloga odluka;
- izvještavanje Nadzornog odbora;
- odluke/poslove koji zahtijevaju prethodno odobrenje Nadzornog odbora;
- pripremu godišnjeg budžeta;
- pitanja koja se ne nalaze u području nadležnosti nijednog člana Uprave;
- sve mjere i poslove od posebne važnosti za Banku ili one koji uključuju izvanredni komercijalni ili reputacioni rizik;
- sve mjere za koje je nadležni član Uprave tražio prethodno odobrenje cijele Uprave;
- imenovanje predstavnika Banke u drugim tijelima podružnica Banke, klubovima i udruženjima;
- organizaciju i praćenje Internog sistema kontrole, posebno, ali ne isključivo vezano za razmatranje izvještaja Internog revizora i preduzimanje mjera vezanih za te izvještaje;
- druga pitanja prema zakonu i statutu koja nisu u nadležnosti Nadzornog odbora ili Skupštine.

Upravu Banke čine Predsjednik Uprave Banke i članovi Uprave Banke

Predsjednik i članovi Uprave Banke dati su u sljedećem obrascu:

Članovi Uprave Banke		
Red. br.	Ime i prezime	Kratka biografija
1.	Srđan Kondić, predsjednik Uprave	Dugogodišnje iskustvo na višim rukovodećim pozicijama u bankarskom sektoru. Izuzetno znanje i iskustvo u području kreditnog poslovanja.
2.	Mile Todorović, član Uprave	Dugogodišnje iskustvo na rukovodećim pozicijama u bankarskom sektoru. Izuzetno znanje i iskustvo u području poslovanja sa retail klijentima.
3.	Sladjan Stanić, član Uprave	Dugogodišnje iskustvo na višim rukovodećim pozicijama u bankarskom sektoru. Izuzetno znanje i iskustvo u podrčju poslovanja sa finansijama i upravljanja rizicima

2.3. Politike za izbor i procjenu članova organa upravljanja Bankom

Politika za izbor i procjenu članova organa upravljanja Bankom je usvojena dana 30.04.2019. godine na sjednici Skupštine. Svrha politike je definisanje pristupa Banke u vezi sa procjenom ugleda, sposobnosti, kompetencija, iskustva i vremenske dostupnosti članova Uprave, Nadzornog odbora i nosilaca ključnih funkcija. Politika propisuje nadležnosti i postupak procjene primjerenosti za obavljanje funkcija.

2.4. Članovi Odbora za reviziju

Odbor za reviziju ima najmanje 3 člana, pri čemu je ukupan broj članova neparan, iz reda nezavisnih lica koja nisu povezana s Bankom koje imenuje Nadzorni odbor na period od 4 godine.

Odbor za reviziju između ostalog, nadležan je da:

- predlaže Nadzornom odboru plan rada interne revizije,
- razmatra izvještaje interne revizije i drugih kontrolnih funkcija,
- razmatra godišnje finansijske izvještaje i izvještaje o poslovanju banke, sa izvještajem privrednog društva za reviziju,
- ispituje primjenu računovodstvenih standarda u pripremi finansijskih izvještaja,
- analizira i nadzire primjenu i adekvatno provođenje usvojenih strategija i politika za upravljanje rizicima i provođenje sistema unutrašnjih kontrola,
- izvještava Nadzorni odbor

Članovi Odbora za reviziju dati su u sljedećem pregledu:

Članovi Odbora za reviziju	
Red. br.	Ime i prezime
1.	Đorđe Lazović, predsjednik
2.	Jelena Mažuranić, član
3.	Siniša Radonjić, član

2.5. Članovi ostalih odbora koje je uspostavio Nadzorni odbor i učestalost zasjedanja tih odbora

Članovi ostalih odbora koje je uspostavio Nadzorni odbor mogu se prikazati kao što slijedi:

Članovi ostalih odbora Nadzornog odbora	
Odbor za imenovanja i naknade	Učestalost zasjedanja
1. Stevo Pucar, predsjednik	
2. Petra Hildegard Zirhan-Wagner, član	
3. Ivana Kantar, član	Po potrebi
Odbor za rizike	Učestalost zasjedanja
1. Mark Potočnik, predsjednik	
2. Petra Hildegard Zirhan-Wagner, član	
3. Tadej Krašovec, član	Kvartalno

2.6. Način organizovanja funkcije interne revizije i rukovodioca interne revizije

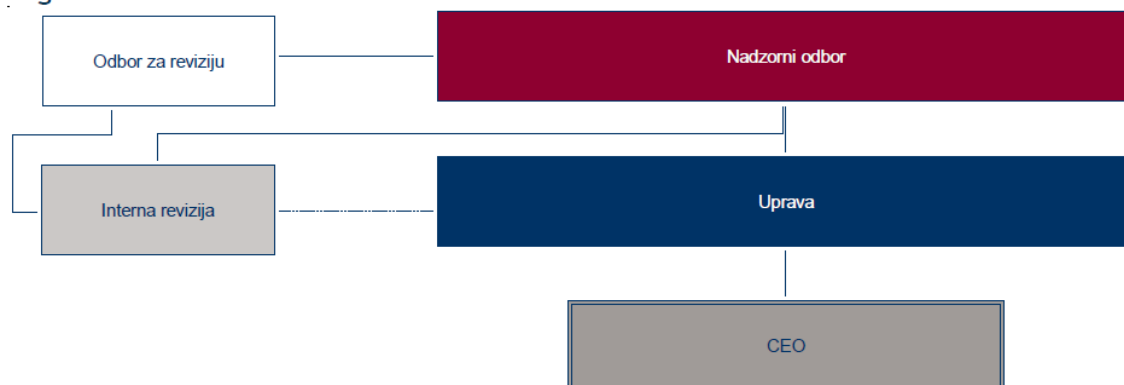
U skladu sa važećim zakonskom odredbama Odjel interne revizije za poslove iz svog domena ima direktnu liniju izvještavanja prema Odboru za reviziju i Nadzornom odboru Banke. Pravilnikom o organizaciji Banke definisan je kao organizacioni dio koji odgovara direktno Nadzornom odboru Banke. U administrativnom smislu, u svakodnevnim aktivnostima, postoji linija komunikacije između Odjela interne revizije i Uprave Banke, za odobravanje dnevnih operativnih zahtjeva potrebnih za nesmetan rad Odjela interne revizije.

Aktivnostima Odjela interne revizije upravlja direktor Odjela, imenovan od strane Nadzornog odbora. Direktor Odjela interne revizije je:

- Direktno odgovoran Nadzornom odboru i Odboru za reviziju.
- Učestvuje na sjednicama i izvještava Nadzorni odbor i Odbor za reviziju.
- Direktor Odjela Interne revizije nije dozvoljeno preuzimanje drugih funkcija kao ni operativnih odgovornosti unutar Banke ili Grupe.

Direktor Odjela interne revizije u Banci ima direktan i neograničen pristup Nadzornom odboru i Odboru za reviziju.

Organigram:

Glavni zadaci i aktivnosti Odjela Interne revizije su usmjereni na provođenje interne revizije u skladu sa internim aktima Odjela, godišnjim Planom rada Interne revizije (usvojenim od strane Nadzornog Odbora u skladu sa regulatornim zahtjevima), te Međunarodnim Standardima Profesionalne Prakse Interne revizije.

Odjel interne revizije obavlja i ostale poslove propisane Zakonom o bankama i drugim propisima relevantnim za ostvarivanje ciljeva interne revizije. Sveukupna misija Interne revizije je jačanje i zaštita organizacionih vrijednosti pružanjem objektivne procjene, savjeta i uvida zasnovanog na rizicima.

Interna revizija u provođenju svojih obaveza ima neograničen i potpun pristup svim podacima, informacijama, prostorijama i imovini, kao i zaposlenima, pri čemu se pridržava obaveze čuvanja tajnosti i povjerljivosti. Svi zaposleni Banke dužni su pružiti podršku internoj reviziji u obavljanju njene uloge i provođenju aktivnosti. Organizaciona struktura interne revizije se periodično revidira u cilju ispunjenja očekivanja zainteresovanih strana i dodijeljenih odgovornosti.

Zaposleni u organizacionoj jedinici interne revizije imaju visoku stručnu spremu, potrebna stručna znanja te potrebna iskustva na bankarskim poslovima i poslovima revizije banaka. Zaposleni u organizacionoj jedinici interne revizije posjeduju stručne sertifikate i ovlaštenja u skladu sa odredbama Zakona o bankama.

Interna revizija uspostavljena je kao stalna kontrolna funkcija unutar Banke, s odgovarajućim ovlaštenjima i nezavisna o poslovnim procesima i aktivnostima u kojima rizik nastaje. Zaposlenima Odjela Interne revizije nije dozvoljeno preuzimanje drugih funkcija kao ni operativnih odgovornosti unutar organizacije. U skladu sa navedenim, zaposleni Odjela interne revizije ne smiju obavljati niti jednu drugu funkciju ili operativnu odgovornost u organizaciji. Isto je jedan od preduslova da se izbjegne sukob interesa. Nezavisnost Odjela interne revizije je osigurana kroz organizaciono pozicioniranje te hijerarhijsku i funkcionalnu odgovornost (u skladu sa regulatornim zahtjevima) čime je zaštićena od konflikta interesa i direktne operativne uloge na individualnom i funkcionalnom nivou. Odjel interne revizije minimum jednom godišnje i formalno potvrđuje Nadzornom odboru da je funkcija interne revizije u Banci organizaciono i funkcionalno nezavisna te da interni revizori pri provođenju revizija nisu bili u sukobu interesa.

2.7. Imenovani spoljni revizor

Imenovani spoljni revizor Banke za 2021. godinu je KPMG B-H d.o.o. za reviziju, Sarajevo

3. Politika naknada

3.1. Informacije vezane za postupak donošenja Politike naknada

Politika naknada Addiko Bank a.d. Banja Luka je rodno neutralna politika (u daljnjem tekstu: Politika), koja uređuje okvir kojim se definišu naknade radnika i organa upravljanja Banke. Cilj Politike je stvaranje pozitivnog radnog okruženja radi privlačenja i zadržavanja radnika, te osiguravanje ispunjenje postavljenih poslovnih ciljeva u skladu sa strategijom, dugoročnim ciljevima i rizičnim profilom Banke.

Nadzorni odbor nadležan je za usvajanje Politike, kao i za praćenje njene primjene. Nadzorni odbor (zajedno sa Odborom za naknade i imenovanja) odgovoran je za odobravanje i revidiranje politike i nadgledanje njene implementacije kako bi se osiguralo da se ona u potpunosti primjenjuje kako je predviđeno

Nadzorni odbor i Odbor za imenovanja i naknade savjetuju Upravu po pitanjima vezanima sa strategiju naknada na nivou Banke. Skupština Banke daje saglasnost na Politiku.

Odgovorne funkcije, u smislu ove Politike su sljedeće:

- Nadzorni odbor koji odobrava i jedanput godišnje revidira Politiku
- Odbor za naknade i imenovanje (u daljem tekstu: Odbor), koji pruža podršku Nadzornom odboru pri donošenju i redovnom pregledu Politike
- Uprava Banke koja priprema prijedlog Politike i obezbjeđuje njenu primjenu
- Skupština banke koja daje saglasnost na Politiku
- Odjel uprave i upravljanja ljudskim resursima koji je odgovoran za definisanje Politike i njenu primjenu
- ostale funkcije s posebnim naglaskom na kontrolnu funkciju upravljanja rizicima, funkciju interne revizije, funkciju praćenja usklađenosti poslovanja (Compliance)

U toku 2021. godine održana je jedna sjednica Nadzornog odbora Banke na kojoj je razmatrana Politika naknada.

Tokom 2021. godine, Skupština akcionara Banke je na dvije sjednice (redovna sjednica održana 29.04.2021. godine i vanredna sjednica održana 14.12.2021. godine) razmatrala informacije vezano za Politiku naknada i njeno provođenje, te donijela:

- Odluku o davanju saglasnosti Skupštine na Odluku o usvajanju Politike o naknadama
- Odluku o davanju saglasnosti Skupštine na Odluku o odobravanju Okvira za stimulaciju povećanog radnog učinka za članove Uprave Addiko Bank a.d. Banja Luka (PAIF)
- Odluku o usvajanju Informacije o primanjima u Addiko Bank a.d. Banja Luka
- Odluku o davanju saglasnosti Skupštine na Odluku o maksimalnom iznosu varijabilnih naknada (Incentive) koji će se isplatiti radnicima Banke za 2021. godinu
- Odluku o izmjeni odluke o utvrđivanju naknade za rad članovima Nadzornog odbora Addiko Bank a.d. Banja Luka

3.2. Informacije o vezi između plate i uspješnosti

Fiksna naknada odnosi se na pojedinačnu novčanu isplatu radnicima za obavljeni posao u ugovorenom periodu i u ugovorenom rasponu odgovornosti, a koja je adekvatna za potrebne vještine i iskustvo.

Banka je dužna imati okvir za vrednovanje poslova i razumijevanje njihovih internih veza s drugim poslovima i sa eksternim tržištem rada. Za upravljanje platom koristi se pristup platnih razreda. Kod utvrđivanja visine plate/platnih razreda u obzir se uzimaju tržišni pokazatelji.

Platni razredi moraju biti pozicionirani na srednjoj tržišnoj vrijednosti (sredina) ili blizu iste. Plata mora biti adekvatna u smislu izbjegavanja podsticanja na neadekvatno preuzimanje rizika. Pozicioniranje platnih razreda iznad srednje tačke opravdano je samo kod poslova koji nisu česti na tržištu, a imaju kritični značaj za organizaciju. Pojedinačni radnici raspoređuju se u platne razrede zavisno o poziciji.

Ključni faktori koji utiču na odluku o iznosu povećanja godišnje plate su ekonomska situacija Banke (održivost), kretanje tržišnih stopa i stopa inflacije. Povećanje plate mora se zasnivati na kombinaciji tržišnih stopa i pojedinačnih kompetencija i dužine radnog staža.

Sve vrste varijabilnih naknada zasnovanih na učinku ne bi trebalo da daju podsticaj za preuzimanje rizika koji prelaze tolerisani rizik banke i treba da budu usklađene sa poslovnom strategijom, ciljevima i dugoročnim interesima banke. Osim toga, sve šeme koje se odnose na nagrađivanje prodajnog osoblja trebale bi uključiti mjere za upravljanje sukobom interesa, s ciljem zaštite klijenata od nepoželjnih šteta koje proizlaze iz nagrađivanja prodajnog osoblja.

Nije dozvoljeno strukturisati bilo koju vrstu varijabilne naknade zasnovane na učinku koja favorizuje interese zaposlenih ili interese Banke, na štetu klijenata.

Varijabilne se naknade mogu isplatiti samo ako je finansijska pozicija Addiko Bank Group/lokalne Addiko Bank održiva, a bonus opravdan. Pravo na isplatu novog bonusa kao i na isplatu odgođenih dijelova iznosa iz prethodnih godina ostvaruje se samo ako su ispunjeni osnovni uslovi.

Bonusi se mogu isplatiti samo ako je ispunjen zahtjev za kapitalom. Zahtjevi za kapitalom definisani su u SREP-u Addiko Bank. U smislu ove politike, SREP zahtjevi i kapitalna pozicija odnose se na status na kraju odnosne godine procjene učinka. Ako zahtjevi za kapitalom nisu ispunjeni na kraju godine procjene učinka, osnovni uslov za aktivaciju bonus šeme nije ispunjen. To znači da bonus za godinu procjene učinka neće biti aktiviran i da u odnosnoj godini neće biti isplate bonusa (novih bonusa kao ni odgođenih dijelova koji dospijevaju u odnosnoj godini).

Dodatno na kriterijume za aktivaciju bonus šeme, mogu biti definisani i dodatni kriterijumi za pokretanje isplate bonusa za svaku poslovnu godinu. Ove dodatne kriterijume za aktivaciju definiše Nadzorni odbor Grupe za svaku poslovnu godinu i isti mogu da obuhvate mjerenje sledećih kategorija:

- Rizici (Nekvalitetne izloženosti, prinos na kapital prilagođen riziku/RAROC)
- Finansijski učinak (neto profit)

Bonusi se obračunavaju i isplaćuju jedanput godišnje.

U bonus šemama Banke učestvuju svi radnici Banke, a pravo na bonus zavisi od ostvarenja prodajnih planova (Incentive šema), odnosno ostvarenog Individualnog faktora učinka (ostali radnici).

3.3. Informacije o vezi između fiksnog i varijabilnog dijela naknade

Banka je u skladu sa zakonskim propisima, za sledeće kategorije radnika strukturirala naknade na način:

- Fiksni dio naknade radnika koji obavlja poslove kontrolnih funkcija ne smije biti manji od dvije trećine ukupne naknade tog radnika, a ukupna godišnja naknada tog radnika ne smije biti manja od prosjeka naknada radnika koji obavljaju poslove uporedivog obima, složenosti i odgovornosti. Ovo pravilo vrijedi i za člana uprave nadležnog za oblast upravljanja rizicima (CRO).

Kombinacija fiksne i varijabilne komponente naknade radnika u kontrolnim funkcijama mora biti ponderisana u korist fiksne komponente. Ukoliko ova kategorija radnika dobija varijabilnu komponentu, taj se dio mora zasnivati na ciljevima specifičnima za njihovu funkciju i ne smije zavisiti od uspješnosti poslovnih područja koja kontrolišu ili njihove ocjene o uspješnosti poslovnih područja koja kontrolišu.

- Za ostale radnike, Banka je odnos između varijabilnog i fiksnog dijela ukupnih naknada odredila na način da iznos varijabilnog ne prelazi iznos fiksnog dijela ukupnih naknada. U svim slučajevima fiksna i varijabilna komponenta moraju biti apsolutno i potpuno odvojene i ne smiju postojati nikakva prelijevanja između ove dvije komponente.

3.4. Informacije o kriterijumima uspješnosti na kojima se zasnivaju prava na akcije, opcije na akcije ili varijabilni dio naknade

Polazeći od rezultata Analize samoprocjene značajnosti (princip proporcionalnosti), koji je izvršen prema odredbama Odluke o politici i praksi naknada u banci Agencije za bankarstvo Republike Srpske (Službeni glasnik, 75/2017) Addiko Bank a.d. Banja Luka nije dužna primjenjivati odredbe stava 3-12. člana 11. i člana 12. Odluke. Ovo dalje znači da Politika naknada Banke, koja je bila važeća u 2021. godini nije predviđala isplatu varijabilnog dijela plate u finansijskim instrumentima, već isključivo u novcu.

Varijabilne se naknade mogu isplatiti samo ako je finansijska pozicija Addiko Bank Group/lokalne Addiko Bank održiva, a bonus opravdan. Pravo na isplatu novog bonusa kao i na isplatu odgođenih dijelova iznosa iz prethodnih godina ostvaruje se samo ako su ispunjeni osnovni uslovi - zahtjev za kapitalom.

3.5. Opis, kriterijume i obrazloženja varijabilnog dijela naknade

Politikom naknada su definisane osnovne smjernica prilikom definisanja ciljeva čije ostvarenje je osnov za varijabilni dio naknade, a kako slijedi:

Moguće vrste ciljeva:

- Opšti ciljevi Banke: finansijski, mjerljivi, zasnovani na sveukupnom učinku Banke;
- Ciljevi funkcije: finansijski, mjerljivi, jednaki za sve radnike u okviru određenog poslovnog segmenta/funkcije;
- Pojedinačni finansijski ključni pokazatelji učinka: finansijski, mjerljivi, povezani s konkretnim pozicijama;
- Pojedinačni nefinansijski ključni pokazatelji učinka: kvalitativni, povezani s individualnim radnicima.

Kriteriji za postavljanje ciljeva:

- a) Ciljevi trebaju biti S.M.A.R.T.
 - Svaki pojedinačni cilj treba biti: specifičan, mjerljiv, dostižan, relevantan i vremenski određen (specific, measurable, achievable, relevant and time-related - S.M.A.R.T.)
 - kada je potrebno, funkcija ljudskih resursa na nivou Grupe će izdati smjernice za postavljanje ciljeva koje će osigurati da godišnji pojedinačni ciljevi budu usklađeni s poslovnom strategijom banke
- b) U cilju ispunjenja minimalnih zahtjeva koji se odnose na postavljanje ciljeva, ciljevi moraju biti:
 - kvalitativni i kvantitativni: za postavljanje ciljeva, kao i za procjenu pojedinačnog učinka treba koristiti kako kvantitativne (finansijske), tako i kvalitativne (nefinansijske) kriterijume;
 - usklađeni s rizicima: usaglašavanje oko ciljeva za usklađivanje s rizicima, odnosno aktivno upravljanje zajedničkim rizicima;
 - dugoročni i održivi: ciljevi trebaju doprinositi dugoročnom i održivom uspjehu Banke;
 - usklađeni s najvažnijim zadacima i svakodnevnim poslovanjem: pri definisanju ciljeva u obzir se uzimaju najvažniji zadaci;
 - usklađeni s organizacionom jedinicom: pojedinačni ciljevi trebaju biti usklađeni s ciljevima konkretne organizacione jedinice;
- c) Pojedinačni ciljevi za radnike na kontrolnim funkcijama:
 - Kako je navedeno u Politici naknada, definicija pojedinačnih ciljeva za radnike na kontrolnim funkcijama treba prvenstveno odražavati radni učinak njihove funkcije (kako bi se potencijalni sukobi interesa sveli na najmanju moguću mjeru).

3.6. Pregled naknada prema područjima poslovanja

Banka je područja poslovanja podjelila na ključne stream-ove:

- CEO: upravljanje
- CFO: upravljanje finansijama i računovodstvom
- CRO: upravljanje rizicima
- COO: operacije
- CRBO: poslovanje sa stanovništvom
- CCBO: poslovanje sa pravnim licima

Pregled ukupnih neto naknada (neto plata sa pratećim uvećanjima sa neto varijabilnim naknadama) na godišnjem nivou prema područjima poslovanja banke (stanovništvo, privreda, itd) za sve zaposlene

CEO	CFO	CRO	COO	CRBO	CCBO
1.256	660	864	1.404	3.214	445

3.7. Zbir svih naknada po kategorijama zaposlenih

Informacija o naknadama po kategorijama zaposlenih, te informacija o strukturi naknada za 2021. godinu:

Zbir svih naknada po kategorijama zaposlenih, te informacije o naknadama podjeljene na upravu banke, nadzorni odbor i ostale zaposlene Banke čije profesionalne aktivnosti imaju značajan uticaj na rizični profil banke

Kategorija	Ukupan neto iznos
Kategorija (Uprava, Nadzorni Odbor, Ključne funkcije)	1.733
Kategorija (ostali radnici)	6.134
Ukupno	7.867

Ukupan iznos neto naknada za 2021. godinu, podjeljen na fiksnu i varijabilnu naknadu i broj zaposlenih na koje se odnosi navedeni iznos:

Opis	Broj zaposlenih na koje se predmetne naknade odnose	Ukupan neto iznos
Ukupan iznos naknada*		7.843
Fiksna naknada**	406***	6.993
Varijabilna naknada	261	850
Varijabilne naknade po vrstama (novac, akcije, opcije i dr.oblici varijabilnih naknada)		100 % u novcu

* bez naknada Nadzornog odbora

** obuhvata osnovnu platu uvećanu za topli obrok, te naknadu za minuli rad

*** ukupan broj radnika koji su u toku 2021. godini primili fiksnu naknadu za obračuski period (mjesec dana ili kraće)

Tokom 2021. godine Banka nije dodjeljivala diskrecione penzione pogodnosti.

Broj zaposlenih čije naknade su u 2021. godini iznosile preko 100.000,00 BAM (neto) je 3.

4. Podaci i informacije koji se odnose na strategiju i politike za upravljanje rizicima

Poslovna strategija služi kao osnova za definisanje strategije upravljanja rizicima → to je integracija planirane poslovne strukture, strateškog razvoja i rasta sa potrebnim procesima, metodologijama i organizacionom strukturom faktora rizika. Strategija upravljanja rizicima prati poslovnu strategiju i poslovni plan i postavlja se radi identifikacije, mjerenja, kontrole i upravljanja svim relevantnim vrstama rizika.

Glavni specifični principi upravljanja rizicima izvedeni su iz strategije poslovanja Banke i usmjereni su na snažno mjerenje rizika:

- **TTC Profit Driver:** Funkcija rizika pokretač je profitabilnosti tokom cijelog vijeka trajanja posla/proizvoda
- **Ojačana kultura upravljanja rizikom:** Ojačati kulturu upravljanja rizikom i uključiti je kao sastavni dio svih poslova
- **Usklađenost s LLSFR-om:** U procese upravljanja rizikom uvesti monitoring usklađenosti s LLSFR-om (*Loan-to-Local Stable Funding Ratio*)
- **„Upoznaj svog klijenta“:** Uvesti i nadalje razvijati efikasan sistem rangiranja klijenta/određivanja rejtinga
- **Efikasnost procesa:** Očistiti procese od aktivnosti koje se preklapaju i povećati efikasnost procesa; Princip dosljednosti/centralizovanosti
- **SME Lender:** Pristupom u poslovanju sa SME klijentima podstaći razvoj ekspertize u poslovanju sa stanovništvom i klijentima Corporate-a
- **Upravljanje proizvodima:** Proizvodi se usvajaju isključivo na bazi odgovarajuće strategije odlučivanja. Rezultati novih proizvoda predmet su redovnih pregleda
- **Mjerenje rizika:** Svi materijalni rizici po portfoliju predmet su obaveznog mjerenja, izvještavanja i kontrole.
- **Automatizacija:** Gdje je to prihvatljivo, Rizik omogućava jaku automatizaciju u odlučivanju
- **Usklađeno izvještavanje:** Izvještavanje o riziku usklađeno s tržišnim definicijama proizvoda i izvještajima.
- **Veći volumen:** Sposobnost upravljanja većim brojem poslova bez ugrožavanja kvaliteta
- **Redovni pregled:** Redovni pregled diferencijacije grana poslovanja/regija/ segmenata prema operativnim i pozadinskim poslovima i efikasnosti procesa upravljanja rizicima
- **Usklađeno izvještavanje:** Izvještavanje o riziku i pokretači rizika ažurirani i usklađeni s tržišnim/regionalnim definicijama i izvještajima
- **Analitička izvrsnost:** Rizik kao središte analitičke izvrsnosti pomaže poslovanju i osigurava razvoj poslovanja s osiguranom profitabilnošću u cijelom vijeku trajanja posla
- **Kontrola tržišnog i likvidnosnog rizika u skladu s ICAAP-om i ILAAP-om:** Upravljanje tržišnim i likvidnosnim rizikom pomoću najsavremenijih modela i limita rizika
- **Usklađenost s LCR- om i internom stresnom rezervom:** Rezerva likvidnosti mora sadržavati dovoljno kvalitetnih likvidnih sredstava za LCR i interne stresne scenarije. Stresna rezerva pregleda se periodično. Provodi se kontrola prisutnih tržišnih rizika, odnosno rizika kreditne marže.
- **Diverzifikacija strukture finansiranja i usklađenost s NSFR- om:** Limitiranost rizika koncentracije likvidnosti zavisno o rezultatima dodatne metrike monitoringa likvidnosti. Novo regulatorno uputstvo za izvještavanje o NSFR-u je stuplo na snagu u 2021.godini

- **Uravnoteženo upravljanje tržišnim i likvidnosnim rizikom:** Banka osigurava uravnoteženo upravljanje tržišnim i likvidnosnim rizikom i limitiranje.
- **Riziku prilagođeno definisanje cijena i modeliranje:** Integrisati FTP za aktivu i pasivu u upravljanje tržišnim i likvidnosnim rizikom i osigurati riziku prilagođeno definisanje cijena i modeliranje za proizvode.
- **Upravljanje rizikom Kapitala:** Pravilno upravljanje i restrukturiranje kapitalnih pozicija

Prilikom definisanja strategije rizika, banka analizira svoj rizični profil i materijalne rizike kojima je izložena, što takođe proizlazi iz poslovnog profila / strategije Banke. Na osnovu svog rizičnog profila i glavnih rizika, Banka definiše apetit za rizik za svaku oblast (nivo rizika koji je spreman da prihvati pri sprovođenju poslovne strategije).

Prema procjeni rizičnog profila banke, najveća izloženost Banke je primarno prema grupi kreditnog rizika, potom operativnim i tržišnim rizicima, gdje je uspostavljen i adekvatan sistem upravljanja, monitoringa i izvještavanja ovih rizika, definisanje indikatora apetita rizika, kao i adekvatna kapitalna pokrivenost. Okvir za upravljanje navedenim rizicima je opisan u nastavku.

4.1. Opis strategije za upravljanje ključnim rizicima

KREDITNI RIZIK

Kreditnim rizikom, kao najvažnijim materijalnim rizikom s kojim se Banka suočava, upravlja se putem dobrog upravljačkog sistema.

Upravljački okvir za kreditni rizik uzima u obzir postojeću strukturu portfolija, kao i budžetirani / planirani budući razvoj. Nadalje, nastoji predvidjeti budući razvoj portfolija u stresnim situacijama. Ti inputi predstavljaju osnovu za razvoj kontrolnog okvira s dodjeljenim ograničenjima i njihovo redovno izvještavanje uz mogućnost menadžerskih radnji kada je potrebno.

Budući da je kreditni rizik najveći materijalni rizik Banke, sistem međusobno povezanih radnih blokova predstavlja najsavremeniji pristup upravljanju kreditnim rizikom.

Mjerenje kreditnog rizika

Ključni element upravljanja kreditnim rizikom je njegovo mjerenje. Za procjenu neto vrijednosti kreditne izloženosti, Banka primjenjuje MSFI 9 standarde izvještavanja i izračunava rizik rezervisanja koristeći pojedinačnu analizu kao i interno procijenjene parametre kreditnog rizika (PD, LGD). Vjerovatnoća neispunjavanja obveza koja se koristi za izračun rezervisanja je zasnovana na principu "point in time".

Budžetiranje i planiranje

Budžetiranje kreditnog rizika ključno je za planiranje potrošnje kapitala kao i poslovnog razvoja portfolija. Pažljivim praćenjem i praćenjem korištenja budžeta omogućuje se preduzimanje mjera upravljanja kada se realizacija razlikuje od budžeta. Proces budžetiranja provodi se jednom godišnje, uz praćenje realizacije i ažuriranja očekivane realizacije koja se provodi mjesečno kako bi se menadžmentu pružile kontinuirane informacije o uspješnosti portfolija i očekivanjima u budućnosti.

Forecast/planiranje se provodi na kvartalnoj osnovi prateći realizaciju ostvarenih rezultata te prognoziranje ključnih stavki kreditnog rizika do kraja godine uz praćenje i obavještanje Uprave o kretanjima portfolija i očekivanjima za isti do kraja godine

Izveštavanje o kreditnom riziku

Upravljanje kreditnim rizikom se oslanja na skup različitih izvještaja koja su namjenjena praćenju različitih elemenata kreditnog rizika, s posebnim naglaskom na sistem ograničavanja (limitiranja) kreditnog rizika. Primaoci izvještaja uključuju Upravu, Nadzorni odbor, Odbor za reviziju, Odbor za rizike, ali i druge unutrašnje i vanjske stakeholder-e.

Postavljanje i praćenje limita

S ciljem jakog međusobno povezanog sistema kontrole rizika, Banka je uspostavila okvir limita koji definišu granice poslovnih aktivnosti koje se odnose na kreditni rizik. Tako definisani limiti međusobno su konzistentni i povezani i sastoje se od:

- Limiti podnošenja kapaciteta rizika
- Limiti izloženosti zemalja
- Limiti izloženosti banaka
- Pragovi pokazatelja plana oporavka
- Pragovi okvira za apetit za preuzimanje rizika (Risk Appetite Framework Measures)
- Pokazatelji unutar godišnjeg budžeta itd.

Procjena novih proizvoda (PIP)

Proces implementacije proizvoda (PIP) je opšti okvir koji je Banka usvojila kako bi implementirala nove i modifikovane proizvode i redovno pregledala njihovu primjenu. Odnosi se na sve poslovne segmente unutar Banke, s ciljem osiguranja jedinstvenih i transparentnih procedura i dokumentacije za odobravanje i pregled cjelokupnog krajnjeg proizvoda. Za objedinjene svrhe postoji Uputstvo za Proces implementacije proizvoda (PIP) koja reguliše tu temu. Vlasnik Uputstva za Proces implementacije proizvoda (PIP) upravlja okvirom, dok je odgovornost za provođenje politike i provođenje bilo kakvih korekcija proizvoda koje zahtjevaju različite kontrolne funkcije u banci, u nadležnosti relevantne poslovne linije.

Underwriting i upravljanje rizičnom aktivom

Underwriting (mišljenje sa risk stajališta i donošenje odluke o isplati novih izloženosti) i upravljanje rizičnom aktivom (praćenje portfolija, monitoring i aktivnosti na sanaciji nekvalitetnog portfolija), donošenjem odluka o prihvatljivosti kreditnog rizika ključni je operativni dio upravljanja kreditnim rizikom. Provodi se kroz individualnu analizu i proces odlučivanja, kao i kroz automatizovane alate za analizu aplikacija. Proces, uključujući relevantne granične iznose, detaljno je opisan u odgovarajućim priručnicima i politikama te se provodi u okviru strategije upravljanja rizicima i definisanih ograničenja.

Odgovornost za underwriting i upravljanje rizičnom aktivom operativno se raspoređuje unutar dva odjela za upravljanje rizicima u Banci, uz zadržavanje politika i načela na nivou Grupe, kao i prakse plasiranja kredita, kreditnih aplikacija koje će se koristiti, znakova ranih upozorenja (EWS alat), odobravanja kredita i analize procesa praćenja i monitoringa (uključujući prava na odobravanje), kao operativna podrška dodijeljena je kako slijedi:

- Tim odobravanja kreditnog rizika za stanovništvo i Tim naplate za stanovništvo unutar Odjela upravljanja rizikom za stanovništvo,
- Funkcija odobravanja kreditnog rizika za pravna lica i Funkcija za restrukturiranje i monitoring pravnih lica unutar Odjela upravljanja rizikom za pravna lica.

RIZIK ZEMLJE/TRANSFERA

Rizici transfera / zemlje se pojavljuju ako rezidencijalna zemlja dužnika može da nametne kontrole nad izvozom kapitala, što za posljedicu ima neprenosivost otplate i plaćanja kamata u zemlju u kojoj se Banka nalazi. Takođe je moguće da zemlja u kojoj se Banka nalazi nametne kontrole nad uvozom kapitala da bi izbjegla dalje povećanje vrijednosti valute zemlje. U posljednjem slučaju, dužnik može prenijeti otplate i plaćanja kamate iz svoje rezidencijalne zemlje, ali se iste ne mogu uvesti u zemlju u kojoj se Banka nalazi.

Nije potrebno uzimati u obzir rizik prenosa kod lokalnih transakcija. Lokalne transakcije znače da su korisnik kredita i povjerilac u istoj zemlji i da se transakcija obavlja u valuti zemlje.

U Banci uopšteno, načela kreditnog rizika ne dopuštaju transakcije kao što je gore opisano. Samo u izuzetnim slučajevima takvo je poslovanje dopušteno, a zatim se njime upravlja u okviru underwriting jedinice. Rizik transfera se tretira unutar kreditnog rizika u kontekstu kapitalnih zahtjeva.

KREDITNO-DEVIZNI RIZIK

Kreditno-devizni rizik predstavlja sastavni dio kreditnog rizika. To je rizik povezan s valutom u kojoj je zajam ili drugi plasman odobren. Pojavljuje se ako su obaveze banke denominirane u stranim valutama ili ako su obaveze denominirane u domaćoj valuti, ali su indeksirane u drugu valutu.

Ako bi se vrijednost domaće valute znatno umanjila, kreditni rizik izazvan valutom nastao bi za kredite odobrene u stranoj valuti ili uz valutnu klauzulu, kao rezultat povećane izloženosti banke zbog povećanja vrijednosti tih plasmana izraženih u domaćoj valuti. Ako klijent nema adekvatnu imovinu, tj. prihod u stranoj valuti ili ako njihova potraživanja nisu indeksirana u stranoj valuti ili na drugi način zaštićena od umanjenja vrijednosti domaće valute, banka je dodatno izložena kreditnom riziku na osnovu "Rasta" u svojim potraživanjima, kao rezultat valutne klauzule.

U okviru internog kapitala, banka odvaja dio kapitala za pokriće ovog rizika.

RIZIK KONCENTRACIJE

Rizik koncentracije je svaka pojedinačna izloženost ili grupa izloženosti koja može da dovede do gubitaka (u odnosu na kapital Banke, ukupnu imovinu ili ukupni nivo rizika) dovoljno velikih da mogu da ugroze zdravlje banke ili sposobnost održavanja svog ključnog poslovanja.

Rizik koncentracije u kreditnim portfolijima nastaje zbog neravnomjerne raspodjele bankovnih kredita pojedinačnim zajmoprimaocima (koncentracija po jednom klijentu) ili u industrijskim i uslužnim sektorima s potencijalom za proizvodnju:

- gubitaka dovoljno velikih da ugroze zdravlje banke ili njenu sposobnost održavanja ključnog poslovanja ili
- materijalnu promjenu u profilima rizika banke.

Rizici koncentracije mogu da imaju značajan uticaj na kapital i likvidnost Banke kao i na profil rizika. Kao takvi, moraju se adekvatno obrađivati pravilnim mjerenjem, upravljanjem i izvještavanjem.

U tom pogledu, Banka analizira, mjeri i upravlja sljedećim koncentracijama rizika:

- individualna koncentracija
- sektorska koncentracija

a) Mjerenje rizika individualne koncentracije

Mjerenje rizika koncentracije prema HHI-indeksu služi i kao osnova da se odredi odgovarajući nivo zahtjeva za interni kapital na nivou Banke.

Banka vrši izračun izloženosti prema 100 najvećih dužnika u skladu sa Indeksom individualne koncentracije (HHI), prema formuli:

$$HHI = \frac{\sum x_i^2}{(\sum x_i)^2} * (\sum x_i) / y * 100$$

gdje je x_i vrijednost izloženosti i klijenata u portfoliju banke, a y vrijednost ukupne izloženosti portfolija banke, a $i = 100$ (broj klijenata u izračunu HHI).

b) Upravljanje koncentracijama po industrijskim sektorima

Koncentracija po industrijskim sektorima podrazumijeva uticaj koncentracije izloženosti unutar određenog sektora industrije, te je uvedena kontrola prema kategorijama industrije (djelatnosti) kako bi se izbjegla koncentracija i rizik klastera unutar pojedinih industrija na nivou banke.

Banka vrši izračun izloženosti prema određenom sektoru u skladu sa Indeksom sektorske koncentracije (HHIS), prema formuli:

$$HHIS = \frac{\sum x^2}{(\sum x)^2} * (\sum x) / y * 100$$

gdje je x vrijednost izloženosti određenom sektoru, a y vrijednost ukupne izloženosti.

Pored toga Banka poštuje minimalne regulatorne zahtjeve u upravljanju velikim izloženostima kojima je izložena u svom poslovanju, a koji uključuju: definisanje izloženosti, izračunavanje vrijednosti izloženosti, definisanje velike izloženosti, izračunavanje dodatnog kapitalnog zahtjeva za velike izloženosti, postupke kojima se sprečava izbjegavanje dodatnih kapitalnih zahtjeva, priznate tehnike smanjenja kreditnog rizika, izuzeća i izračunavanje efekata primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika, metode zamjene, utvrđivanje ukupne izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica u vezi sa transakcijama sa odnosnom imovinom, utvrđivanje i upravljanje velikim izloženostima.

Limiti ili risk apetit koji banka poštuje po pitanju kreditne koncentracije vezan je za regulatorna ograničenja:

- Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica smatra se velikom izloženošću ako je njena vrijednost jednaka ili prelazi 10% njenog priznatog kapitala
- Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika, ne smije prelaziti 25% njenog priznatog kapitala. Najveći dopušteni iznos kreditnih potraživanja koji nije obezbijeden kolateralom, u skladu sa propisima Agencije, prema jednom licu ili grupi povezanih lica može biti najviše do 15% priznatog kapitala banke.

OPERATIVNI RIZIK

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih internih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usljed nastupanja nepredvidivih eksternih događaja, uključujući i pravni rizik.

Definicija operativnog rizika ne uključuje strateške rizike i reputacioni rizik.

Svakodnevno upravljanje svim rizicima (uključujući i operativni rizik) dio je dodijeljenih odgovornosti svih zaposlenih Banke unutar njihovog područja odgovornosti.

Banka ima uspostavljen okvir za upravljanje i kontrolu operativnim rizikom koji se konceptualno, pored menadžmenta, sastoji od mreže ORO (operational risk officer - Lokalni službenik za operativni rizik) i DORO (decentralized operational risk officer - Decentralizovani službenik za operativni rizik) službenika; DORO koji djeluju unutar poslovnih procesa banke i ORO kao funkcija podrške DORO i poslovnim funkcijama i kontrole prepoznavanja, prijave i izvještavanja o slučajevima operativnih rizika.

Funkcija operativnog rizika, upravljanja kontrolama i sprečavanje prevara nadgleda dosljednost rezultata upravljanja operativnim rizikom, prikupljanja podataka, sačinjavanja izvještaja i analiziranja postojećih i potencijalnih izvora operativnog rizika pružanjem informacija koje su Upravi Banke potrebne kako bi efikasno upravljali operativnim rizikom na svim nivoima.

Uprava Banke donosi strateške planove i odluke o radnjama koje je potrebno preduzeti kako bi se izbjegao i/ ili ublažio operativni rizik. Strateški nivo je domen upravljanja Bankom i uključuje efikasno nadgledanje izloženosti operativnom riziku.

Upravljanje operativnim rizikom nalazi se u srži operacija Banke, integrišući praksu upravljanja rizikom u procese, sisteme i kulturu. Kao pro-aktivan partner višem menadžmentu, vrijednost upravljanja operativnim rizikom leži u podršci i zahtjevima višem menadžmentu za usklađivanje poslovnog kontrolnog okruženja s bančinom strategijom tako što se mjeri i ublažava izloženost gubitka od rizika, pridonoseći optimalnom povratu za akcionare.

Snažan okvir za upravljanje operativnim rizikom koji uključuje identifikovanje, mjerenje, upravljanje, praćenje i izvještavanje o operativnom riziku pruža mehanizam za pregovaranje i efikasnu eskalaciju pitanja koja vode boljem upravljanju rizikom i jačanju institucionalne otpornosti.

Sveobuhvatno prikupljanje podataka, koje podržava okvir, omogućava analizu kompleksnih pitanja i pomaže poduzimanju radnji prilagođenih za ublažavanje.

Upravljanje operativnim rizikom neprekidan je ciklični proces koji uključuje samoprocjenu rizika i kontrola, donošenje odluka vezanih za rizik, analizu scenarija i provođenje kontrole rizika, što rezultuje prihvatanjem, ublažavanjem ili izbjegavanjem rizika.

Osigurano je postojanje sveobuhvatne historije svih evidentiranih oprisk slučajeva sa ključnim podacima o prepoznatim slučajevima i gubicima usljed operativnih rizika, uz kontinuirano praćenje te mitigiranje prepoznatih slučajeva. Uz kontinuirano podizanje svijesti unutar šire organizacije o važnosti operativnih rizika, Banka na redovnoj kvartalnoj osnovi izvještava Upravu, Nadzorni odbor i Risk komitet o sveobuhvatnim aktivnostima unutar upravljanja operativnim rizicima, uz uspostavu Odbora za upravljanje operativnim rizikom koji i širim učesnicima na kvartalnom nivou ili po potrebi izvještava o svim aktivnostima unutar funkcije. Banka redovno održava internu dokumentaciju koja opisuje i daje usmjerenja za proces kontrole operativnih rizika.

U okviru sistema internih kontrola uspostavljen je proces procjene rizika u relevantnim procesima Banke u okviru kojeg se kroz ključne tačke procesa identifikuju potencijalni rizici specifični za proces, načini kontrole i mitigiranja.

Podtipovi operativnog rizika kojima se upravlja u okviru različitih organizacionih jedinica obuhvaćeni su glavnom kategorijom u okviru internog izračuna kapitala, što znači da kvantifikacija operativnog rizika pokriva sve dolje navedene podvrste.

ICT/CYBER RIZIK

Rizik koji se odnosi na informacione tehnologije i na poslovni rizik koji je povezan sa upotrebom, vlasništvom, radom, uključivanjem, uticajem i usvajanjem ICT-a. ICT rizici su mapirani u sljedećim ICT kategorijama rizika: rizik dostupnosti i kontinuiteta ICT-a, sigurnosni rizik ICT-a, rizici promjene ICT-a, rizici integriteta podataka ICT-a, rizici outsourcinga ICT-a. ICT rizicima se upravlja u okviru odjela IT-a, gdje se ciljevi i principi upravljanjem ICT rizicima postavljaju i definišu u okviru Politike eksternalizacije, Politike sigurnosti(koju propisuje CISO) i drugih povezanih politika i priručnika.

RIZIK EKSTERNALIZACIJE

Definicija ekternalizacije

Banka prepoznaje tri nivoa eksternalizacije (tj. u slučaju da se Addiko banka sporazumi sa eksternim pružaocem usluge da pruža uslugu za Banku umjesto da Banka to obavlja sama):

- Nabavka od treće strane
- Eksternalizacija
- Materijalno značajna eksternalizacija

Nabavka od treće strane

Nabavka od treće strane je nabavka usluga, roba ili objekata bez informacija o ili bez pripadanja Addiko banci, koja je pod kontrolom dobavljača ili nabavka standardizovanih proizvoda, poput tržišnih informacija ili kancelarijskog inventara. Nabavka od treće strane nije predmet Odluke o eksternalizaciji i ne podliježe procedurama predviđenim za eksternalizaciju.

Eksternalizacija

Eksternalizacija je korištenje treće strane za aktivnosti koje bi u normalnim okolnostima obavljala Banka.

Aktivnosti koje bi Banka inače obavila sama su aktivnosti koje omogućavaju Banci da pruža bankarske i/ili finansijske usluge, uključujući aktivnosti koje služe kao podrška takvim operacijama. Njihovo obavljanje se može povjeriti vanjskom pružaocu usluga, osim kada zakon ne nalaže drugačije.

Materijalno značajna eksternalizacija

Materijalno značajna eksternalizacija je eksternalizacija koja zahtijeva više pažnje nego (obična) eksternalizacija. U skladu sa Zakonom o bankama, kriteriji za određivanje kada se usluga koja je predmet eksternalizacije smatra materijalno značajnom su:

- Aktivnosti takve važnosti da svaka greška u njihovom izvršenju može imati značajan uticaj na sposobnost Banke da ispunjava regulatorne zahtjeve i/ili da nastavi poslovanje
- Aktivnosti koje mogu imati značajan uticaj na upravljanje rizikom i kontrolnim mehanizmom Banke
- Aktivnosti od takvog značaja da bi bilo kakva slabost u provođenju ovih aktivnosti mogla značajno uticati na stabilnost bankarskog sistema
- Materijalna značajnost od uticaja na baze klijenata koji se odnose na usluge plaćanja, ukoliko prekid traje duže od 2 sata,
- Materijalna značajnost P&L-a, ukoliko troškovi prelaze 5% godišnjeg prometa u periodu definisanom u ugovoru ili SLA, ILI
- Materijalna značajnost imovine, ukoliko se vrijednost imovine smanji za više od 1% od ukupne aktive (budžetirane) u periodu definisanom u ugovoru ili SLA.

Odbor za eksternalizaciju

Odbor za eksternalizaciju je savjetodavno tijelo Upravi Banke zaduženo za operativno praćenje, upravljanje i nadzor eksternalizacije

Odbor se kvartalno ili na ad hoc osnovi sastaje u svom punom sastavu da bi nadgledao eksternalizaciju i upravljao procesom.

Nadzor pružaoca usluga

Stalni nadzor pružaoca usluga neophodan je tokom faze provođenja ugovora.

Viši menadžment (B1) obavezan je provoditi godišnje procjene rizika za sve eksternalizovane usluge (materijalno značajne i nematerijalno značajne) i pružaoce usluga, i dostavljati procjene rizika Odjelu kontrole rizika. Ovu procjenu inicira Odjel kontrole rizika. Viši menadžment (B1) popunjava godišnju procjenu rizika uz podršku Odjela kontrole rizika.

Izvještavanje

- Odjel kontrole rizika Upravi podnosi godišnji izvještaj o eksternalizovanim aktivnostima.
- Odjel kontrole rizika Nadzornom odboru podnosi godišnji izvještaj o eksternalizovanim aktivnostima. Ovaj izvještaj obuhvata sve eksternalizovane aktivnosti od početka eksternalizacije do 31. decembra prethodne kalendarske godine. Nadzorni odbor usvaja ovaj izvještaj na svojoj sjednici u februaru tekuće godine.
- Odjel kontrole rizika podnosi godišnje izvještaje Regulatoru ili češće na zahtjev.

Izvještaj za prethodnu godinu šalje se Regulatoru u roku od 60 dana od zadnjeg dana izvještajnog perioda.

RIZIK NESAVJESNOG POSLOVANJA (CONDUCT RISK)

Rizik nesavjesnog poslovanja (Conduct risk) je trenutni ili potencijalni rizik od gubitaka za instituciju koji proizilaze iz neodgovarajućeg snadbijevanja finansijskim uslugama, uključujući slučajeve nepažljivog ponašanja. Rizik provođenja je inkorporiran i njime se upravlja unutar okvira za upravljanje operativnim rizicima definisan unutar Politike operativnih rizika.

RIZIK MODELA

Rizik modela je potencijalni gubitak koji bi institucija mogla imati, kao posljedica odluka koje su uglavnom zasnovane na rezultatima internih modela, zbog grešaka u razvoju, implementaciji ili upotrebi takvih modela. Procesi razvoja i implementacije standardizovanog i usklađenog modela definisani su u okviru Politike razvoja i implementacije modela za modele kreditnog rizika i Politike validacije za modele kreditnog rizika.

RIZIK FINANSIRANJATERORIZMA/PRANJA NOVCA

Pranje novca je proces u kojem se sredstva generisana nezakonitim i kriminalnim aktivnostima ubacuju u legalne finansijske tokove i naknadno ulažu u legitimne djelatnosti. Finansiranje terorizma je definisano kao obezbjeđenje ili prikupljanje sredstava, na bilo koji način, direktno ili indirektno, s namjerom da se ta sredstva koriste ili se zna da će se koristiti za izvršenje terorističkog čina, finansiranje terorističke organizacije ili individualnog teroriste. AML / CFT politika je glavni dokument u Addiko u borbi protiv pranja novca, borbe protiv finansiranja terorizma i rukovanja embargom. Provodi se zajedno sa povezanim dokumentima koji ilustruju odgovarajuće procese i mjere koje se primjenjuju za uspostavljanje efikasnog i dosljednog AML / CFT sistema.

PRAVNI RIZIK

U okviru procjene značajnih rizika kojima je banka izložena, značajan se pokazao pravni rizik koji proizilazi iz sudskih sporova u kojima je Banka pasivno legitimisana strana. Banka je uspostavila jasan proces upravljanja sudskim postupcima koji se vode protiv Banke, gdje se kroz redovne analize svakog predmeta radi na blagovremenoj identifikaciji i umanjenu pravnih rizika koji proizilaze iz takvih postupaka, te definiše strategija za svaki predmet. Rezultat toga je da Banka nema značajnih nepredviđenih troškova ili drugih efekata po tom osnovu.

KAMATNI RIZIK U BANKARSKOJ KNJIZI

Rizik kamatnih stopa je izloženost finansijskog stanja banke neželjenim kretanjima kamatnih stopa. Promjene kamatnih stopa utiču na zaradu Banke promjenom neto prihoda od kamata i nivoa drugih osjetljivih prihoda i operativnih troškova. Promjene kamatnih stopa takođe utiču na osnovnu vrijednost aktive Banke, pasive i vanbilansnih instrumenata jer se ekonomska vrijednost budućih novčanih tokova mijenja kada se promijene kamatne stope. Cilj Banke prilikom upravljanja rizikom kamatnih stopa je da održi izloženost rizika kamatnih stopa u okviru samonametnutih parametara apetita u nizu mogućih promjena kamatnih stopa.

Optimalan kompromis između stabilizacije neto prihoda od kamata i imunizacije ekonomske vrijednosti je glavni pokretač upravljanja rizikom kamatnih stopa. Da bi se postigao ovaj cilj, sa različitim pod-portfolijima koji čine bilans stanja Banke, Banka upravlja, prati i određuje limite na kategorije koje posebno utiču na neto prihod od kamata i / ili ekonomsku vrijednost:

- portfolio komercijalnog bankarstva,
- portfolio investicija,
- portfolio trezorskih pozicija,
- trgovačke knjige

Tolerancija rizika mora biti izražena u smislu prihvatljivog kratkoročnog i dugoročnog uticaja fluktuirajućih kamatnih stopa na ekonomsku vrijednost i zarade i odražava se u odgovarajućem okvirima kontrole rizika. Banka redovno provodi stres testove i pravi dugoročne projekcije kamatnog rizika. Banka ima definisane mehanizme upravljanja i izvještavanja o kamatnom riziku prema Upravi, Nadzornom odboru te relevantnim odborima (Odbor za rizike, ALCO).

Banka na redovnoj godišnjoj osnovi vrši sveobuhvatno stres testiranje glavnih rizika kojima je izložena (kreditni rizik, operativni rizik, tržišni rizici i rizik likvidnosti, rizik koncentracije...) sa analizom uticaja na kapitalnu adekvatnost, te su rezultati izvršenog stres testiranja u 2021. pokazali adekvatnu kapitalnu pokrivenost Banke za poslovanje u vanrednim stresnim situacijama.

RIZIK KREDITNE MARŽE (CREDIT SPREAD RISK)

Uz rizik kamatnih stopa i devizni rizik, rizik raspona kreditne marže predstavlja najveći faktor rizika unutar tržišnog rizika. Rizik raspona kreditne marže definisan je kao rizik promjene tržišne cijene na osnovu promjena kreditnih spreadova na tržištu koji bi takođe mogli biti relevantni u bilansu uspjeha u okviru izvještaja o finansijskom poslovanju (rizik padanja/smanjenja vrijednosti). Za izračun izloženosti ovom riziku Banka primjenjuje Monte Carlo V@R model.

DEVIZNI RIZIK

U skladu sa Zakonom o deviznom poslovanju Republike Srpske kojim se reguliše devizno poslovanje i po Odluci Agencije o minimalnim standardima za upravljanje deviznim rizikom banaka, Banka obavlja sljedeće devizne poslove:

- devizno valutne poslove,
- poslove devizne štednje građana i deviznih depozita pravnih lica i institucija (domaćih i stranih pravnih lica i institucija),
- valutno - mjenjačke poslove,
- poslove platnog prometa sa inostranstvom,
- poslove na deviznom tržištu novca i vrijednosnih papira (depoziti, transferi i arbitraže) i
- kreditne, garancijske i akreditivne poslove sa inostranstvom.

Oprezno upravljanje deviznim rizikom predstavlja suzdržavanje Banke da preuzima previsoke obaveze prema inostranstvu i vođenje pozicija stranih valuta na način da se prati, kontroliše i eliminiše mogući negativni uticaji promjena deviznih kurseva na stabilnost finansijske pozicije Banke. Osnovni instrument upravljanja rizicima u Odjelu upravljanja bilansom i riznica predstavljaju limiti, koji se odobravaju od strane Uprave Banke i Nadzornog odbora.

Kontrola deviznog rizika radi se na dnevnoj osnovi.

RIZIK LIKVIDNOSTI

Rizik likvidnosti obuhvata rizik likvidnosti izvora finansiranja, koji proizilazi iz mogućnosti da banka neće biti sposobna da izmiri svoje dospjele novčane obaveze zbog povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja i rizik tržišne likvidnosti, koji proizilazi iz mogućnosti da banka neće biti sposobna da izmiri svoje dospjele novčane obaveze zbog otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva usljed poremećaja na tržištu.

Rizik likvidnosti sastoji se od slijedećih komponenti:

- Rizik nelikvidnosti: opisuje rizik da banka nije u mogućnosti ispuniti svoje obaveze kako dospijevaju na plaćanje u cijelini ili u roku dospijeca.
- Rizik marže finansiranja (Funding Spread Risk): pokazuje rizik od finansijskih gubitaka koji proizlaze iz nepovoljnih promjena u kreditnim maržama Banke (marža likvidnosti), gdje postoji neadekvatna ročna struktura kredita i izvora finansiranja kredita (rizik transformacije likvidnosti dospijeca).
- Tržišni rizik likvidnosti: je rizik da će finansijski gubici nastati zbog nedovoljne tržišne likvidnosti.

Stoga, upravljanje likvidnošću u okviru Banke mora da obezbijedi da Banka može efikasno ispuniti očekivane i neočekivane sadašnje i buduće novčane tokove i potrebe obezbjeđenja bez uticaja na dnevno poslovanje ili ugrozi finansijsko stanje Banke.

Glavni fokus Banke u okviru strategije likvidnosti je definisanje principa sa ciljem osiguravanja dosljednosti cjelokupnog profila rizika i adekvatnost likvidnosti kao i njenu zaštitu u skladu sa njenom poslovnom strategijom. U tom smislu, definisan je sveobuhvatni okvir rizika: počevši od internih propisa kroz organizacionu strukturu, praćen kvantitativnim elementima i svojim ograničenjima i konačno osiguravajući stalno upravljanje usklađenošću sa limitima. Banka je definisala dugoročne i kratkoročne indikatore likvidnosti koje prati u slučajevima normalnog poslovanja te stresnog scenarija, uz praćenje regulatornih ILAAP zahtjeva.

Politike Banke identifikuju izvore i obim likvidnih sredstava koja su potrebna za obezbjeđenje njenog kontinuiranog i stabilnog poslovanja kao i za zadovoljenje propisanih zahtjeva, pri čemu se, u regulisanju svojih dospelih obaveza, Banka ne oslanja na posebnu kategoriju likvidne aktive koju kao obaveznu rezervu drži kod Centralne Banke Bosne i Hercegovine osim isključivo kao vanrednu (neočekivanu) i privremenu kratkoročnu mjeru.

U definisanju i provođenju politika, Banka kontinuirano procjenjuje:

- Ročnu strukturu tekućih i budućih tokova aktive i pasive Banke
- Obim u kome su, u određenom budućem vremenskom periodu novčani odlivi pokriveni novčanim prilivima uz analizu stavki aktive koje dospijevaju za naplatu sa procjenom vjerovatnoće za njihovu naplatu i raspoloživih novačnih sredstava i ostale likvidne aktive u istom periodu
- Obim u kome bi potencijalna likvidonosna neusklađenost mogla biti pokrivena mogućnostima Banke za pozajmljivanje sredstava iz raspoloživih finansijskih izvora na tržištu
- Očekivane novčane tokove neto dobiti

U vođenju politike likvidnosti osnovna aktivnost Banke je usmjerena na provođenje principa racionalne diverzifikacije porijekla i ročne strukture njenih izvora sredstava, s jedne strane, i plasmana odnosno ulaganja sa druge strane, uzimajući u obzir da prikupljeni depoziti predstavljaju primarni izvor kreditnog potencijala sa najvišim stepenom učestalosti priliva i odliva.

Banka je propisala i definisala aktivnosti koje se provode u procesu upravljanja likvidnošću kako u uslovima redovnog poslovanja, tako i u vanrednim situacijama. U svrhu adekvatnog upravljanja likvidnosti Banka je uspostavila sistem izvještavanja prema Upravi, Nadzornom odboru, te drugim relevantnim odborima (Odbor za rizike, ALCO, Odbor za reviziju) uz redovno održavanje Odbora za likvidnost u širem krugu članova.

Banka analizira i ostale rizike, a ukoliko nije utvrdila metodologiju za mjerenje/procjenju ostalih značajnih rizika, za te rizike obračunava interne kapitalne zahtjeve u ukupnom iznosu 5-15% zbira minimalnih kapitalnih zahtjeva za kreditni, tržišni i operativni rizik, u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banaka.

REPUTACIONI RIZIK

Reputacioni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital banke uslijed gubitka povjerenja u integritet banke do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mišljenja o poslovnim praksama banke ili aktivnostima članova organa banke, bez obzira da li postoji ili ne postoji osnov za takvo javno mišljenje.

Reputacija je javna informacija u pogledu naše pouzdanosti. Reputacija banke odražava informacije koje treće strane imaju o tome koliko je pouzdano ponašanje imala u prošlosti. Banka razlikuje dva glavna faktora za reputacioni rizik:

- Reputacioni rizik uzrokovan internim i eksternim pritužbama (“Ombudsmanagement”)
- Reputacioni rizik kao predmet štete nanesene imidžu banke.

Najbolji način ublažavanja rizika je sprečavanje efekata koji mogu dovesti do mogućih oštećenja, To znači:

- imati odgovarajuće korporativno upravljanje,
- definisati odgovarajuće i efektivne kontrolne tačke i pratiti ih,
- imati konzervativnu poslovnu strategiju i upravljanje rizikom,
- imati transparentan i sveobuhvatan proces upravljanja rizicima na svim nivoima Grupe,
- imati dosljednu i značajnu primjenu mehanizama internih kontrola sa posebnim naglaskom na izbjegavanje prevara,
- staviti naglasak na ispitivanje sprovođenja novih proizvoda i usluga,
- edukovati, informisati i podići svijest svih zaposlenih o elementima povezanim sa reputacionim rizikom
- osigurati finansijsku snagu,
- imati odličnu internu komunikaciju i pratiti pokretače rizika.

Banka je snažno opredjeljena promovisanju održivih rješenja u svim svojim odlukama o finansiranju i ulaganju sa posebnom pažnjom na reputacione implikacije. Sve preduzete transakcije moraju nastojati da smanje reputacioni, ekološki, socijalni i kreditni rizik.

MAKROEKONOMSKI/SISTEMSKI RIZIK

Rizici koji mogu proizaći iz promjena u makroekonomskom okruženju. To se odnosi na rizike od značajnog pogoršanja realne stope rasta BDP-a, značajnog povećanja nezaposlenosti, značajne promjene stope inflacije, cijena nekretnina i kursa, kao i značajnog pogoršanja stanja kretanja kapitala i stanja usluga u zemljama u kojima kreditna institucija ima rizične pozicije.

Banka ovim rizikom upravlja kroz implementaciju 'forward-looking' pristupa u upravljanju ključnim rizicima, te za njega odvaja dio internog kapitala u okviru ostalih rizika.

STRATEŠKI / POSLOVNI RIZIK

Strateški rizik nastaje zbog neispravnih odluka rukovodstva o pozicioniranju korporacije, tretiranju poslovnih sektora, odabiru poslovnih partnera ili razvoju i korištenju internih potencijala.

Sposobnost banke da upravlja strateškim rizikom ključna je za njegov opstanak i dugoročni razvoj. Upravljanje strateškim rizikom prvenstveno uključuje odnos banke prema okruženju u kojem djeluje, odluke kao odgovor na promjene koje se odvijaju u poslovnom okruženju i donošenje odluka vezanih za kapital i druge resurse na način koji stvara prioritet banke kao cjeline pred konkurencijom.

Poslovni rizik se definiše kao potencijalni gubitak zarade zbog nepovoljnih, neočekivanih promjena u volumenu poslovanja, marži ili oboje. Takvi gubici mogu proizaći prije svega od ozbiljnog pogoršanja tržišnog okruženja, promjena klijenata, promjena u situaciji konkurencije ili internog restrukturiranja.

To može dovesti do ozbiljnih gubitaka u zaradi, čime se smanjuje tržišna vrijednost kompanije.

U načelu, tri faktora utiču na poslovni rizik:

- Volatilnost prihoda
- Operativna marža na dobit prije oporezivanja
- Fleksibilnost troškovne osnovice

Povećana volatilnost prihoda će povećati vjerovatnoću da će prihodi padati ispod troškova, što rezultira gubitkom poslovnih rizika.

Smanjene marže na dobit povećava vjerovatnoću da će pad prihoda predstavljati gubitak poslovnog rizika.

Fleksibilnija troškovna osnovica (tj. veći udio fiksnih troškova u odnosu na ukupne troškove) neće dopustiti smanjenje troškova u slučaju pada prihoda. To povećava izloženost gubitku poslovnih rizika.

RIZIK PROFITABILNOSTI

Rizik profitabilnosti proizilazi iz nemogućnosti banke da osigura odgovarajući, stabilni i održivi nivo profitabilnosti.

Banka za ovaj rizik odvajava dio internog kapitala u okviru ostalih rizika.

RIZIK USKLAĐENOSTI /REGULATORNI RIZIK

U skladu sa Zakonom o bankama i Odlukom Agencije o sistemu upravljanja u banci, Banka je uspostavila kontrolnu funkciju praćenja usklađenosti (Compliance funkcija unutar Odjela compliance i AML).

Regulatorni rizik proizilazi od rizika neispunjavanja regulatornih zahtjeva i pravila novog regulatornog okvira.

Praćenja usklađenosti Banke obezbjeđuje sprovođenje kontinuirane, odgovarajuće i efikasne kontrole usklađenosti poslovanja Banke u nadležnosti Praćenja usklađenosti, na način koji omogućava ukazivanje na postojeće i potencijalne rizike usklađenosti, i na modalitete upravljanja tim rizicima radi ostvarenja najviših standarda u poslovanju Banke i svođenja rizika na najmanju moguću mjeru.

Stres testiranje

Testiranje otpornosti na stres provodi se kako bi se procijenili mogući štetni uticaji na pokazatelje i limite. Banka je dužna da redovno, a najmanje jednom godišnje, provodi sveobuhvatno testiranje otpornosti na stres za sve značajne rizike. Prema principu proporcionalnosti, testiranjem otpornosti na stres obuhvaćene su najznačajnije oblasti poslovanja i posebno događaji koji mogu biti štetni za Banku, uključujući ne samo događaje koji mogu prouzrokovati gubitke za Banku, već i one koji mogu nanijeti štetu reputaciji Banke. Banka koristi i obrnuto testiranje otpornosti na stres (reverse stress test). U ovom slučaju Banka unaprijed identifikuje određeni ishod i onda istražuje scenarije koji mogu dovesti do datog ishoda (Plan oporavka). Testiranje otpornosti na stres vrši se u okviru procesa interne procjene adekvatnosti kapitala (ICAAP) i interne procjene adekvatnosti likvidnosti (ILAAP) i sprovodi se jednom godišnje, a po potrebi i češće (u slučaju nastanka događaja koji značajno mogu promijeniti rizični profil Banke).

4.2. Organizaciona struktura upravljanja rizikom

Upravljanje rizicima se organizaciono nalazi u CRO oblasti i funkcionalno se sastoji od:

1. Odjel kontrole rizika
2. Odjel upravljanja rizikom za pravna lica
3. Odjel upravljanja rizikom za stanovništvo

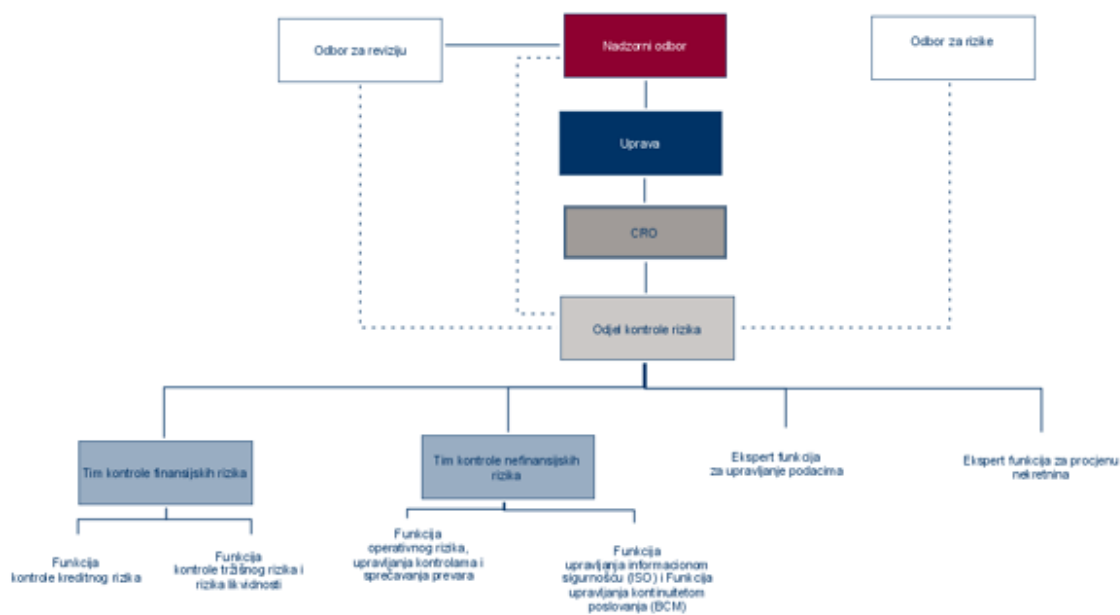
4.2.1. Odjel kontrole rizika

U skladu sa relevantnim zakonskim odredbama, Direktor Odjela kontrole rizika je kontrolna funkcija upravljanja rizicima, za svoj rad i rezultate odgovara nadležnom članu Uprave, uz direktnu liniju izvještavanja prema Upravi, Odboru za reviziju, Odboru za rizike i Nadzornom odboru.

Odjel kontrole rizika se sastoji od sljedećih organizacionih jedinica i funkcija:

- Tim kontrole finansijskih rizika
- Tim kontrole nefinansijskih rizika
- Ekspert funkcija za upravljanje podacima
- Ekspert funkcija za procjenu nekretnina

Organigram:

U strateškom i funkcionalnom smislu, u svrhu uspostavljanja neophodnih i relevantnih smjernica, pravila i usaglašavanja na nivou Grupe, Odjel kontrole rizika ima dodatnu funkcionalnu liniju komunikacije/usaglašavanja prema rukovodiocu relevantne organizacione jedinice na nivou Grupe.

4.2.2. Odjel upravljanja rizikom za pravna lica

Odjel upravljanja rizikom za pravna lica je organizaciono i administrativno lociran u CRO oblasti i sastoji se od sljedećih funkcija:

- Ekspert funkcija za odobravanje kreditnog rizika za pravna lica
- Ekspert funkcija za restrukturiranje i monitoring pravnih lica

Organigram:

4.2.3. Odjel upravljanja rizikom za stanovništvo

Odjel upravljanja rizikom za stanovništvo je organizaciono i administrativno lociran u CRO oblasti i sastoji se od sljedećih organizacionih jedinica i funkcija:

- Tim za odobravanje kreditnog rizika za stanovništvo
- Tim naplate za stanovništvo
- Ekspert funkcija za upravljanje portfeljom, sprečavanje kreditnih prevara i kontrolu kredita stanovništva

Organigram:

4.3. Opis sistema za mjerenje i izvještavanje rizika

U domenu izvještavanja o rizicima, Banka ima uspostavljene procedure te interne akte kojima definiše frekvenciju i odgovornosti u pogledu izvještavanja, te uspostavljen sistem internih kontrola koji osigurava kontinuirano unapređenje u ovom pogledu. Osigurano je izvještavanje o ključnim rizicima prema Upravi i Nadzornom odboru, kako kroz formirane odbore koji se sastaju minimalno kvartalno, pojedinačne izvještaje prema Upravi/Nadzornom odboru/Odboru za rizike i Odboru za reviziju te Grupi, tako i kroz redovne mjesečne izvještaje o upravljanju pojedinim rizicima. Ključne linije izvještavanja i izvještaji su opisani u nastavku.

U domenu izvještavanja operativnih rizika, glavne oblasti koje se pokrivaju i linije izvještavanja pored Uprave i Nadzornog odbora su:

Odbor za operativne rizike:

Banka jednom u tri mjeseca ili po potrebi održava Odbor za upravljanje Operativnim rizikom. Na samom odboru članovi odbora su upoznati s događajima iz opsega operativnih rizika, sistema internih kontrola i ostale specifičnosti iz područja operativnih rizika.

Dodatno, aktivnosti i teme iz područja prevara, pregled i opis zabilježenih operativnih događaja i ostalih tema iz područja operativnih rizika i sistema internih kontrola se prezentuju na kvartalnom nivou ili prema potrebi na Odboru za rizike kao i Izvještaju o radu kontrolne funkcije upravljanja rizicima.

U domenu izvještavanja kreditnog rizika, banka ima uspostavljene sljedeće linije izvještavanja vezanih za izloženost kreditnom riziku i sistem internih kontrola:

- Odbor za rizike: kvartalno izvještavanje o ključnim i ostalim indikatorima kvalitete aktive po segmentima, risk appetitu te drugim relevantnim činjenicama iz domena upravljanja kreditnim rizikom.
- Nadzorni odbor, Odbor za reviziju i Uprava: kvartalni izvještaj kontrolne funkcije upravljanja rizicima u domenu realizacije NPLa, pokrivenosti i troška rezervisanja; ostvarenje risk apetita
- GREC (Group Risk Executive Committee): kvartalno izvještavanje o raznim indikatorima kvalitete aktive te realizaciji budžeta prema Addiko Grupi.
- KRI (key risk indicator): NPL, trošak rezervisanja, migracije klasifikacije, pokrivenost rezervisanjima, novi plasmani tj. pruža informacije o pokazateljima kvalitete kreditnog portfolija banke. Izvještaj se dostavlja se Grupi.

U domenu izvještavanja tržišnog rizika i rizika likvidnosti, ključne linije izvještavanja, pored redovnih dnevnih, sedmičnih i mjesečnih izvještaja su:

- Odbor za rizike: kvartalno izvještavanje o raznim indikatorima likvidnosti, tržišnim rizicima, kamatnom riziku u knjizi banke te drugim relevantnim činjenicama iz domena upravljanja tržišnim i rizikom likvidnosti.
- Nadzorni odbor, Odbor za reviziju i Uprava: kvartalni izvještaj kontrolne funkcije upravljanja rizicima u domenu indikatora rizika likvidnosti (LCR, NSFR, ročna usklađenosti), kretanjima izloženosti tržišnim rizicima, kamatnom riziku u knjizi banke kao i informacije sa aspekta stres testiranja.
- ALCO odbor: kvartalno izvještavanje sa aspekta upravljanja rizikom likvidnosti, tržišnih rizika, rizika kamatne stope sa svim potrebnim informacijama sa aspekta upravljanja aktivom i pasivom banke

Pored gore navedenog, proces odobravanja graničnih vrijednosti, tj. ograničenja u apetitu rizika uspostavljen je na lokalnom nivou: Uprava odobrava, a Nadzorni odbor usvaja limite, kao i generalni Okvir za apetit rizika (RAF) jednom godišnje (ukoliko nije bilo značajnijih promjena u rizičnom profilu Banke), koji obuhvata 7 glavnih područja poslovanja Banke uz usvajanje pojedinačnih indikatora te pragova njihovih limita, a koji obuhvataju ključne rizike kojima je banka izložena prema svom rizičnom profilu:

- Finansijska stabilnost i usklađenost sa regulatornim odredbama
- Stabilnost prihoda
- Kultura i ljudski resursi
- Prodaja i usluge i iskustvo komitenata
- Procesi i dizajn proizvoda
- Kapital za pokriće rizika i stabilnost portfolija
- Sistemi i sigurnost

Banka svoje politike i strategije revidira/ažurira minimalno jednom godišnje.

Banka jednom godišnje provodi stres testiranje svih značajnih rizika i izvještava Agenciju do 30.04. tekuće godine, uz odobravanje/usvajanje od strane Uprave i Nadzornog odbora.

Banka godišnje provodi sveobuhvatan ICAAP proces i izvještava Agenciju do 30.04. tekuće godine, uz prethodno odobravanje/usvajanje od strane Uprave i Nadzornog odbora, kao i razmatranje od strane Odbora za rizike.

4.4. Adekvatnost uspostavljenog sistema upravljanja rizicima prema rizičnom profilu banke

Uspostavljeni sistem upravljanja najznačajnijim rizicima u banci obuhvata sve ključne aspekte efikasnog upravljanja, što je detaljno opisano u prethodnim poglavljima, sa posebnim fokusom na ključne rizike prema procijenjenom rizičnom profilu banke:

- adekvatan organizacioni okvir za upravljanje, izvještavanje i kontrolu pojedinih rizika
- sistem i proces za limitiranje izloženosti i risk apetita pojedinim rizicima
- definisane linije i frekvencije izvještavanja o upravljanju rizicima
- definisanu metodologiju mjerenja i praćenja izloženosti rizicima, čija se realizacija redovno prati i izvještava upravljačkim organima banke
- uspostavljen adekvatan sistem internih kontrola:
 - a) kroz operativne postupke i definisane kontrole unutar organizacionih odjela i procesa
 - b) kroz uspostavljene kontrolne funkcije unutar Banke: upravljanja rizicima, praćenja usklađenosti te interne revizije
 - c) uspostavljen sistem samoprocjene rizičnosti procesa te definisanja mjera mitigacije spram operativnih rizika

Banka kontinuirano radi na unapređenju sistema upravljanja rizicima te procesima, kako u sklopu internog unapređenja, tako i prema uočenim nedostacima iz internih i eksternih revizija.

U skladu sa Zakonom o bankama Republike Srpske i relevantnim podzakonskim aktima, u Banci djeluju i tri kontrolne funkcije:

1. Odjel Interne revizije - je u direktnoj nadležnosti Nadzornog odbora i ima direktnu liniju izvještavanja prema Odboru za reviziju
2. Odjel Compliance i AML - organizaciono i administrativno locirana u nadležnosti CEO-a, i ista ima direktnu liniju izvještavanja prema Nadzornom odboru, Odboru za reviziju i Upravi.
3. Odjel kontrole rizika - nalazi se organizaciono i administrativno lociran u nadležnosti CRO-a, i isti ima direktnu liniju izvještavanja prema Nadzornom odboru, Odboru za reviziju i Upravi.

Osnovne odgovornosti Odjela interne revizije odnose se, između ostalog, na ocjenu:

- adekvatnosti sistema upravljanja rizicima, u cilju identifikovanja, praćenja i kontrole ključnih rizika u poslovanju Banke,
- adekvatnosti uspostavljenog sistema internih kontrola u svim područjima poslovanja,
- upravljanja informacionim sistemom,
- primjene politike naknada,
- postupanja Banke po nalogima i preporukama Regulatora.

Područja djelovanja funkcije praćenja usklađenosti:

a) Praćenje novih propisa:

- Obavješćavanje B1 o novim propisima i informisanje o aktuelnim promjenama u tim propisima
- Organizovanje koordinirane implementacije ukoliko obim promjene to zahtijeva
- Procjena efekata izmjene u propisima na poslovanje Banke

b) Savjetovanje o primjeni propisa:

- Pravna analiza nekog pitanja na zahtjev Uprave Banke
- Pravno mišljenje na zahtjev nadležnih organizacionih jedinica o načinu primjene propisa

c) Praćenje i kontrola usklađenosti

- Propisane kontrole - kontrole propisane zakonskim/podzakonskim aktima (ICAAP kontrola, ILAAP kontrola, kontrola i preispitivanje politike naknada)
- Prema procjeni rizika (određene po osnovu Matrice za procjenu rizika ustanovljene od strane Funkcije ili po osnovu nekog drugog relevantnog indikatora)

Kontrolna funkcija upravljanja rizicima, između ostalih aktivnosti, osigurava:

a) Efektivan i efikasan proces upravljanja rizicima za koje je nadležan, a koji obuhvata redovno i pravovremeno identifikovanje, mjerenje i procjenjivanje, ovladavanje, praćenje i kontrolu rizika, uključujući i izvještavanje o rizicima kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju.

b) Aktivno učestvuje u izradi poslovnih strategija Banke i to posebno u dijelu koji se odnosi na strategiju preuzimanja i upravljanja rizicima Banke što uključuje: definisanje osnovnih ciljeva i principa, definisanje sklonosti ka preuzimanju rizika (eng. Risk Appetite Framework)

c) Izrada ICAAP i ILAAP-a izvještaja

d) Uspostavljanje i primjena testiranja otpornosti na stres

e) Izrada i periodično revidiranje politika, procedura i drugih akata iz domena upravljanja rizicima itd.

5. Podaci o kapitalu

U daljem tekstu Banka objavljuje podatke, odnosno informacije koje se odnose na regulatorni kapital.

5.1. Iznos regulatornog, odnosno priznatog kapitala Banke

Iznos regulatornog (priznatog) kapitala Banke, kao i iznos redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, sa pregledom pojedinačnih elemenata kapitala u dat je sljedećem obrascu

Kapital		
Br.	Stavka	Iznos
1.	REGULATORNI KAPITAL	140.226
1.1	OSNOVNI KAPITAL	140.226
1.1.1	REDOVNI OSNOVNI KAPITAL	140.226
1.1.1.1	Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	153.094
1.1.1.2	Zadržana dobit	-6.495
1.1.1.3	Ostali ukupni rezultat	1.040
1.1.1.4	(-) Ostala nematerijalna imovina	-5.740
1.1.1.5	(-) Odloženo poresko sredstvo koje se može odbiti i koja zavisi od buduće profitabilnosti i proizilazi iz privremenih razlika	-2.305
1.1.2.	DODATNI OSNOVNI KAPITAL	0
1.2.	DOPUNSKI KAPITAL	0

5.2. Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun regulatornog kapitala

U skladu sa Zakonom o bankama, minimalni iznos uplaćenog novčanog kapitala Banke i najniži iznos neto kapitala koji Banka mora održavati, ne može biti manji od 15.000 hiljada BAM. Banka ima upisani kapital u iznosu od 153.094 hiljada BAM, i usklađena je sa odredbama ovog zakona.

Na osnovu nove Odluke Agencije o izračunavanju kapitala banaka iz 2017. godine, kapital Banke čini regulatorni kapital koji predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala nakon regulatornih usklađivanja:

- Osnovni kapital banke predstavlja zbir redovnog osnovnog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala nakon regulatornih usklađivanja.
- Dopunski kapital banke sastoji se od instrumenata kapitala i subordinisanih dugova, računa emisionih premija, opštih ispravki vrijednosti za kreditne gubitke i ostalih stavki dopunskog kapitala banke nakon umanjenja za regulatorna usklađivanja.

Stavke redovnog osnovnog kapitala su: instrumenti kapitala, ako su ispunjeni uslovi za priznavanje, računi emisionih premija koji se odnose na instrumente kapitala, zadržana dobit, ostali ukupni rezultat, ostale rezerve, rezerve za opšte bankarske rizike.

Banka od stavki redovnog osnovnog kapitala odbija: gubitak tekuće finansijske godine, nepokriveni gubitak prethodnih godina, nematerijalnu imovinu, odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti, sve poreske troškove povezane sa stavkama redovnog osnovnog kapitala predvidive u trenutku njihovog obračuna, ulaganja banke u vlastite instrumente kapitala (npr. otkupljene vlastite trezorske akcije), iznos kvalifikovanog udjela u pravnom licu izvan finansijskog sektora, slobodne isporuke i druge, zakonom propisane stavke ako se pojave u poslovanju.

Dodatni osnovni kapital banke sastoji se od stavki dodatnog osnovnog kapitala nakon umanjjenja za regulatorna usklađivanja i primjene privremenog izuzeća od odbitaka od regulatornog kapitala.

Banka od stavki dodatnog osnovnog kapitala odbija sljedeće: direktna i indirektna ulaganja banke u vlastite instrumente dodatnog osnovnog kapitala uključujući instrumente dodatnog osnovnog kapitala za koje bi banka imala obavezu kupovine na osnovu postojećih ugovora, direktna i indirektna ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora sa kojima banka ima recipročna međusobna ulaganja za koja Agencija smatra da su izvršeni s ciljem vještačkog povećanja regulatornog kapitala, iznos direktnih i indirektnih ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora ako banka u tim subjektima nema značajno ulaganje, iznos direktnih i indirektnih ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora ako banka u tim subjektima ima značajno ulaganje, isključujući pozicije koje kao pokrovitelj emisije drži najviše pet radnih dana, iznos stavki koje treba odbiti od stavki dopunskog kapitala koji premašuje dopunski kapital banke, poreske obaveze povezane sa stavkama dodatnog osnovnog kapitala predvidive u trenutku njihovog izračunavanja, osim ako banka na odgovarajući način uskladi iznos stavki dodatnog osnovnog kapitala u onoj mjeri u kojoj takve poreske obaveze umanjuju iznos.

Dopunski kapital banke sastoji se od stavki dopunskog kapitala banke nakon umanjjenja za regulatorna usklađivanja i primjene privremenog izuzeća od odbitaka od regulatornog kapitala. Dopunski kapital ne može biti veći od jedne polovine osnovnog kapitala, odnosno od jedne trećine počevši od 26. jula 2018. godine.

Stavke dopunskog kapitala su: plaćeni instrumenti kapitala i subordinisani dugovi koji se priznaju kao dopunski kapital, računi emisionih premija na akcije, opšte ispravke vrijednosti za kreditne gubitke maksimalno do 1,25% iznosa ponderisani rizikom za Kreditni Rizik, Kreditni Rizik Izloženosti Finansijskih Derivata te Slobodne Isporuke.

U skladu sa Instrukcijom Agencije za primjenu pojedinih odredaba odluke o izračunavanju kapitala banaka, banke su u obavezi da do 31.12.2021. godine potpuno isključe opšte ispravke vrijednosti iz dopunskog kapitala, na način kako je opisano u Instrukciji.

Instrumenti kapitala i subordinisanog duga koji ispunjavaju uslove mogu se uključiti u dopunski kapital samo nakon što banka dobije prethodnu saglasnost Agencije.

U sljedećoj tabeli dat je opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun regulatornog kapitala:

Opis osnovnih karakteristika finansijskih instrumenata	
Br.	Stavka
1.	Emitent Addiko Bank a. d. Banja Luka
1.1	Jedinstvena oznaka KRLB-R-A
Tretman u skladu sa regulatornim okvirom	
2.	Priznat na pojedinačnoj / konsolidovanoj osnovi Instrument je priznat na pojedinačnoj osnovi.
3.	Vrsta instrumenta Obične akcije.
4.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala u hiljadama BAM, sa stanjem na dan posljednjeg izvještavanja Iznos je priznat u regulatornom kapitalu u punom iznosu od 153.094 hiljada BAM
5.	Nominalni iznos instrumenta 153.094.205,00 BAM
5.1.	Emisiona cijena 1,00 BAM
5.2.	Otkupna cijena Nije primjenjivo.
6.	Računovodstvena klasifikacija Akcionarski kapital.
7.	Datum izdavanja instrumenta Prvo evidentiranje u Centralnom registru hartija od vrijednosti je od 14.novembra 2002. godine, a naknadno je bilo više izdanja
8.	Instrument sa datumom dospjeća ili instrument bez datuma dospjeća Instrument bez datuma dospjeća.
8.1.	Inicijalni datum dospjeća Instrument bez datuma dospjeća.
9.	Opcija kupovine od strane emitenta Ne.
9.1.	Prvi datum aktiviranja opcije kupovine, uslovni datum aktiviranja opcije kupovine i otkupna vrijednost Nije primjenjivo.
9.2.	Naknadni datum aktiviranja opcije kupovine (ako je primjenjivo) Nije primjenjivo.

Kuponi/dividende	
10.	Fiksna ili promjenljiva dividenda/kupon Promjenljiva dividenda.
11.	Kuponska stopa i povezani indeksi Nije primjenjivo.
12.	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende Nije primjenjivo.
13.1.	Puno diskreciono pravo, djelimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa vremenom isplate dividendi/kupona <i>Dejlomično diskreciono pravo.</i>
13.2.	Puno diskreciono pravo, djelimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona <i>Dejlomično diskreciono pravo.</i>
14.	Mogućnost povećanja prinosa ili drugih podsticaja za otkup Ne.
15.	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi Nekumulativne
16.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument Nekonvertibilan.
17.	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije Nije primjenjivo.
18.	Ako je konvertibilan djelimično ili u cijelosti Nije primjenjivo.
19.	Ako se može konvertovati, stopa konverzije Nije primjenjivo.
20.	Ako je konvertibilna, obavezna ili dobrovoljna konverzija Nije primjenjivo.
21.	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje Nije primjenjivo.
22.	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje Nije primjenjivo.
23.	Mogućnost smanjenja vrijednosti Da.
24.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrijednost U slučaju pokrića gubitka na osnovu zakonskih odredbi.
25.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, djelimično ili u cijelosti <i>U cjelosti ili djelomično.</i>
26.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrijednosti, trajno ili privremeno Trajno/privremeno.
27.	Ako je smanjenje vrijednosti privremeno, opis mehanizama povećanja vrijednosti Povećanje osnovnog kapitala po osnovu konverzije iz zadržane dobiti.
28.	Vrsta instrumenta koji će se u slučaju likvidacije ili stečaja isplatiti neposredno prije navedenog instrumenta Nije primjenjivo
29.	Neusklađene karakteristike konvertovanih instrumenata Ne.
30.	Ako postoje, navesti neusklađene karakteristike Nije primjenjivo.

6. Podaci o kapitalnim zahtjevima i adekvatnosti kapitala

6.1. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na kapitalne zahtjeve i adekvatnost kapitala

Banka izračunava adekvatnost kapitala i izloženosti riziku u skladu s Odlukom o izračunavanju kapitala Banke, koristeći pritom:

- standardizovani pristup za kreditni rizik,
- standardizovani pristup za tržišni rizik te
- jednostavan pristup (pristup osnovnog pokazatelja) za operativni rizik.

Sljedeća tabela daje iznos kapitalnog zahtjeva po svakoj vrsti izloženosti ili rizika:

Adekvatnost kapitala		
Br.	Stavka	Iznos
1.	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	1.982
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	237
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	1.699
4.	Izloženosti prema institucijama	3.863
5.	Izloženosti prema privrednim društvima	22.641
6.	Izloženosti prema stanovništvu	28.259
7.	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	6.649
8.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	591
9.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	32
10.	Ostale izloženosti	3.962
11.	Kapitalni zahtjevi za iznos namirenja/isporuke	0
12.	Kapitalni zahtjevi za tržišne rizike	1.104
12.1.	Kapitalni zahtjevi za specifični i opšti rizik pozicije po osnovu dužničkih i vlasničkih instrumenata	0
12.2.	Kapitalni zahtjevi za velike izloženosti koje prekoračuju ograničenja definisana Odlukom o velikim izloženostima	0
12.3.	Kapitalni zahtjevi za devizni rizik	1.657
12.4.	Kapitalni zahtjevi za robni rizik	0
13.	Kapitalni zahtjevi za operativni rizik	5.771
14.	Stopa redovnog osnovnog kapitala	21,76%
15.	Stopa osnovnog kapitala	21,76%
16.	Stopa regulatornog kapitala	21,76%

Agencija je 2021. godine uvela dodatni kapitalni zahtjev prema SREP kontroli, koji predstavlja dodatni zaštitni sloj kapitala i on za Banku iznosi 2%. Navedeni dodatni zaštitni sloj kapitala nije uzet u obzir prilikom izračuna kapitalnog zahtjeva u prethodnoj tabeli.

6.2. Informacije koje se odnose na izloženost Banke kreditnom riziku

Banka je odabrala eksterne rejting prema agenciji za dodjelu rejting Moody's.

Eksterni rejtinzi moraju biti alocirani prema internim rejting ocjenama za potrebe obračuna očekivanih kreditnih gubitaka na sljedeći način:

Interni Rating	Eksterni Rating		
	ABBL	Moody's	S&P
1A	Aaa, Aa1, Aa2	AAA, AA+	AAA, AA+, AA
1B		Aa, AA-	
1C	Aa3, A1, A2, A3	A+, A, A-	AA-, A+, A
1D	Baa1, Baa2	BBB+, BBB	A-, BBB+, BBB
1E	Baa3	BBB-	BBB-
2A		BB+	
2B	Ba1, Ba2	BB	BB+, BB
2C		BB-	BB-, B+
2D	Ba3		
2E	B1	B+	B
3A			B-
3B	B2		
3C		B	
3D	B3		
3E	Caa1		
4A		B-	
4B			
4C			
4D	Caa2		
4E	Caa3, Ca to C	CCC/C	CCC to C

Svakom kreditnom primaocu mora redovno biti dodijeljen interni rejting, čak i ako on već ima eksterni rejting. Eksterni rejtinzi agencije za dodjelu rejtinga Moody's, se koristi isključivo za regulatorno utvrđivanje minimalnog zahtjeva za kapitalom.

Mapiranje stepena kreditnog kvaliteta izvršeno prema prilogu III dokumenta Službeni list Evropske unije od 4.12.2019 (L 313/34) o izmjeni Provedbene odluke EU 2016/1799 u pogledu tabela za raspoređivanje kojima se određuje veza između procjena kreditnog rizika vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika i stepena kreditnog kvaliteta iz Odluke EU br.575/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća.

U nastavku pregled pondera dodjeljenih prema stepenu kreditnog kvaliteta i pripadajuće kategorije izloženosti:

Kategorija izloženosti	Ponder	Neto izloženost	RWA
8a. Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	50	33.034	16.517
8f. Izloženosti prema institucijama	20	35.529	7.106
8f. Izloženosti prema institucijama	50	49.806	24.903

Izloženostima prema centralnim vladama i centralnim bankama za koje postoji kreditna procjena odabranog ECAI-a dodjeljuje se ponder rizika naveden u narednoj tablici, a prema Članu 50. Odluke o izračunu kapitala banaka:

Izloženostima prema centralnim vladama i centralnim bankama						
Stepen kreditnog kvaliteta	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	0%	20%	50%	100%	100%	150%

Izloženosti prema institucijama za koje postoji kreditna procjena odabranog ECAI-a ponderišu se u skladu s članom 56. odluke o izračunu kapitala banaka, prema tablicama u nastavku u zavisnosti od roka dospjeća:

Ponderi rizika za izloženosti prema institucijama čiji je preostali rok dospjeća duži od 3 mjeseca

Izloženosti prema institucijama						
Stepen kreditnog kvaliteta	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	20%	50%	50%	100%	100%	150%

Ponderi rizika za izloženosti prema institucijama čiji je preostali rok dospjeća kraći od 3 mjeseca

Izloženosti prema institucijama						
Stepen kreditnog kvaliteta	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	20%	20%	20%	50%	50%	150%

Tehnike ublažavanja rizika, kao i načini koje banka koristi za osiguravanje i praćenje efikasnosti u ublažavanju rizika;

Kao tehniku smanjenja kreditnog rizika sa efektima zamjene na izloženosti, Banka koristi u sklopu materijalne kreditne zaštite, jednostavnu metodu finansijskog kolaterala u skladu sa članom 87. Odluke o izračunavanju kapitala banaka. Sa 31.12.2021. banka je koristila iznose depozita kao metodu ublažavanja rizika.

U skladu sa propisima Agencije, banka koristi propisanu rating skalu za procjenu izloženosti kreditnom riziku spram rizikom ponderisane aktive.

Banka kao kriterij za svrstavanja u izloženosti u statusu neizmirenja obaveza koristi sljedeće uslove:

- dužnik kasni sa otplatom dospjelih obaveza prema banci duže od 90 dana u materijalno značajnom iznosu. Pod materijalno značajnim iznosom podrazumijevaju se ukupna dospjela potraživanja od:
 - a) fizičkog lica u iznosu većem od 200 BAM i 1% ukupne izloženosti dužnika, a
 - b) pravnog lica u iznosu većem od 1.000 BAM i 1% ukupne izloženosti dužnika,
- Banka smatra vjerovatnim da dužnik neće u potpunosti podmiriti svoje obaveze prema banci, njenom matičnom društvu ili bilo kojem od njenih podređenih društava, ne uzimajući u obzir mogućnost naplate iz kolaterala,

Opis pristupa i metoda koji se koriste za određivanje ispravki vrijednosti za kreditni rizik i rezervisanja po gubicima za vanbilansne stavke

Finansijska imovina može biti klasifikovana u Nivo 1 (Stage 1), Nivo 2 (Stage 2), Nivo 3 (Stage 3) i kupljenu ili odobrenu imovinu umanjenu za kreditne gubitke (POCI):

- Nivo 1 (Stage 1) - uključuje finansijske instrumente koji nisu imali značajan porast kreditnog rizika od početnog priznavanja ili koji imaju mali kreditni rizik na datum izvještavanja. Za ovu imovinu priznaju se očekivani kreditni gubici od 12 mjeseci i prihodi od kamata se izračunavaju po bruto knjigovodstvenoj vrijednosti imovine. Dvanaestomjesečni očekivani kreditni gubici su očekivani kreditni gubici koji su rezultat pojave neplaćanja koji su mogući u roku od 12 mjeseci nakon datuma izvještavanja.
- Nivo 2 (Stage 2) - uključuje finansijske instrumente koji su imali značajno povećanje kreditnog rizika od početnog priznavanja (osim ako imaju mali kreditni rizik na dan izvještavanja i ova opcija je preduzeta od strane subjekta), ali nemaju objektivne dokaze o umanjenju vrijednosti i ne radi se o kupljenoj i nastaloj imovini umanjenoj za kreditne gubitke. Za ovu imovinu, priznaje se očekivani kreditni gubitak tokom perioda trajanja imovine, ali se prihodi od kamata i dalje računaju po bruto knjigovodstvenoj vrijednosti imovine. Očekivani kreditni gubitak tokom perioda trajanja imovine je očekivani kreditni gubitak koji proizilazi iz svih eventualnih događaja neispunjenja obaveza (neplaćanja) u toku maksimalnog ugovorenog perioda tokom kojeg je subjekat izložen kreditnom riziku. Očekivani kreditni gubitak je ponderisani prosjek kreditnog gubitka, uz rizike od neispunjavanja obaveza (eng. default) koji se pojavljuju kao ponderi. Očekivani kreditni gubitak će se diskontovati na datum izvještavanja primjenom efektivne kamatne stope ili približno tome.
- Nivo 3 (Stage 3) se može podijeliti na:
 - Stage 3 ii - pojedinačna (posebna) rezervisanja za rizik - individualno umanjenje vrijednosti: uključuje finansijsku imovinu koja ima objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti na datum izvještavanja. Za ovu imovinu, period trajanja očekivanog kreditnog gubitka se priznaje, ali se prihod od kamate obračunava na neto knjigovodstvenu vrijednost imovine.
 - Stage 3 ci - pojedinačna (posebna) rezervisanja za rizik - kolektivno umanjenje vrijednosti : uključuje finansijsku imovinu koja ima objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti na datum izvještavanja. Za ovu imovinu, period trajanja očekivanog kreditnog gubitka se priznaje, ali se prihod od kamate obračunava na neto knjigovodstvenu vrijednost imovine.
- POCI - uključuje kupljenu ili odobrenu finansijsku imovinu umanjenu za kreditne gubitke na datum početnog priznavanja (IFRS 9.5.5.13). Ukoliko se finansijska imovina smatra da je umanjena za kreditne gubitke pri početnom priznavanju, Banka treba da prizna finansijski instrument kao instrument kupljene ili odobrene imovine umanjene za kreditne gubitke. Ukoliko se finansijska imovina smatra da je umanjena za kreditne gubitke pri početnom priznavanju, Banka treba da prizna finansijski instrument kao instrument kupljene ili stvorene imovine umanjene za kreditne gubitke, osim ako je mjereno po FVTPL.

Na svaki datum izvještavanja, Banka će procijeniti da li je kreditni rizik finansijske imovine značajno porastao od datuma početnog priznavanja. U tu svrhu će procijeniti razliku u riziku od neispunjenja obaveza (vjerovatnoća neplaćanja) u odnosu na očekivani (preostali) period trajanja finansijskog instrumenta na dan izvještavanja u odnosu na datum početnog priznavanja. Veoma je važno da kreditni rizik instrumenta treba da se procijeni bez razmatranja kolaterala (tj. samo na osnovu perioda trajanja vjerovatnoće neplaćanja (eng. lifetime PD), ignorišući gubitke zbog neispunjenja obaveza (eng. Loss Given Default - LGD)).

Prilikom procjene značajnog povećanja kreditnog rizika, Banka će u analizi kreditnog rizika koristiti višefaktorski pristup. To znači da se procjena vrši koristeći sve raspoložive informacije, kako kvantitativne tako i kvalitativne, uključujući i naprednije informacije (npr. makroekonomske faktore, relevantne informacije o industriji) koje su dostupne bez nepotrebnih troškova ili napora (MSFI 9.B5.5.18).

Sljedeći kriteriji se koriste za definisanje značajnog povećanja kreditnog rizika, što za posljedicu ima prenos iz Nivoa 1 u Nivo 2:

1. Dani kašnjenja preko 30 dana
2. Promjena u PD-u od 2% apsolutno povećanje i 300% relativno povećanje
3. Oznaka Forbearance
4. Rating 4D i 4E

Određivanje Nivoa će se primjenjivati na svu finansijsku imovinu, po pojedinačnoj imovini, mjerenoj po amortizovanom trošku u sklopu IFRS 9, osim ako se primjenjuje pojednostavljeni pristup. Ukoliko se bilo koji od gore navedenih kriterija ispuni, finansijski instrument će biti prebačen u Nivo 2.

Oporavak iz Nivoa 2 u Nivo 1 moguć je jedino ako svi kriterijumi, koji su uzrokovali prelazak u Nivo 2 nisu ispunjeni.

Prelazak u Nivo 3 - popis okidača umanjenja vrijednosti se nalazi unutar tabele kriterijuma defaulta definisanih u Politici utvrđivanja default-a.

Ukoliko se izloženost oporavlja od neizvršenja obaveza (Nivo 3) i nije više umanjena za kreditne gubitke, treba biti vraćena nazad u Nivo 2 zajedno sa svim ostalim naplativim izloženostima (osim ako je kupljena ili stvorena umanjena za kreditne gubitke, u tom slučaju povratak nije moguć).

Kada je kredit nenaplativ vrši se otpis kredita, isknjižavanjem kredita i odgovarajuće ispravke vrijednosti. Takvi krediti se otpisuju nakon što se završe sve neophodne procedure i utvrdi iznos gubitka.

Ukoliko se otpis vrši bez odricanja prava Banke na potraživanje od klijenta (tzv. interni ili računovodstveni otpis), iznos otpisanog potraživanja se evidentira u vanbilansu evidenciju. Interni otpis potraživanja predstavlja djelimičan ili potpuni otpis kada Banka nema razumna očekivanja po pitanju oporavka finansijske imovine i vrši se u skladu sa regulativom Agencije. Interni otpis se obično radi za potraživanja klasifikovana u STAGE 3ii i STAGE 3ci. Ukoliko se interno otpisano potraživanje u narednim periodima naplati, ova naplata se evidentira u korist prihoda od ranije otpisanih potraživanja.

Ako se u narednom periodu iznos gubitka zbog umanjenja vrijednosti smanji i smanjenje se može objektivno povezati sa bilo kojim događajem nakon što je umanjenje priznato (kao što je poboljšanje dužnikovog kreditnog položaja), prethodno priznati gubitak zbog umanjenja vrijednosti se koriguje promjenama na računu ispravke vrijednosti. Iznos ukidanja rezervisanja se priznaje u izvještaju o dobitku ili gubitku kao prihod od ukidanja rezervisanja.

Kada je moguće, Banka nastoji reprogramirati zajmove umjesto da se namiruje iz instrumenata osiguranja. Ako su uslovi finansijske imovine iznova ugovoreni ili izmijenjeni, ili je postojeća finansijska imovina zamijenjena novom zbog finansijskih teškoća dužnika, tada se procjenjuje treba li prestati priznavati finansijsku imovinu. Ako su novčani tokovi reprogramiranih zajmova značajno drugačiji, smatra se da su ugovorna prava novčanih tokova izvornih zajmova istekla. Nakon izmjene uslova, umanjenje vrijednosti mjeri se primjenom originalne efektivne kamatne stope izračunate prije izmjena uslova kreditiranja te se takvi zajmovi nadalje ne smatraju dospjelima. Reprogramirani zajmovi se kontinuirano prate kako bi se osiguralo ispunjenje svih uslova i ostvarenje budućih priliva. Za reprogramirane zajmove se i dalje izračunavaju rezervisanja, na pojedinačnoj ili grupnoj osnovi, primjenom originalne efektivne kamatne stope

U sljedećoj tabeli dat je iznos izloženosti Banke, prije primjene efekata tehnika smanjenja kreditnog rizika, kao i prosječni iznos neto izloženosti tokom perioda, po kategorijama izloženosti:

Ukupna i prosječna neto vrijednost izloženosti			
Br.	Kategorija izloženosti	Neto vrijednost izloženosti na kraju perioda	Prosječne neto izloženosti tokom perioda
1.	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	200.859	201.805
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	26.730	19.381
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	14.336	21.187
4.	Izloženosti prema institucijama	85.517	74.817
5.	Izloženosti prema privrednim društvima	263.093	256.652
6.	Izloženosti prema stanovništvu	325.382	305.722
7.	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	86.966	96.369
8.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	4.924	5.444
9.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	265	263
10.	Ostale izloženosti	69.794	64.682

*Tabela uključuje neto bilansnu i vanbilansu izloženost bez nematerijalne imovine i odloženih poreskih sredstava

Geografska podjela izloženosti po značajnijim područjima i kategorijama izloženosti data je u slijedećoj tabeli:

Br.	Vrsta izloženosti	Bosna i Hercegovina	Evropska unija	Ostale zemlje	Ukupno
1.	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	167.825	33.034	0	200.859
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	26.730	0	0	26.730
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	14.336	0	0	14.336
4.	Izloženosti prema institucija	2.523	76.351	6.643	85.517
5.	Izloženosti prema privrednim društvima	263.084	9	0	263.093
6.	Izloženosti prema stanovništvu	325.256	94	33	325.383
7.	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	86.902	52	12	86.966
8.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	4.924	0	0	4.924
9.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	205	59	0	264
10.	Ostale izloženosti	68.587	846	361	69.794

*Tabela uključuje neto bilansnu i vanbilansu izloženost bez nematerijalne imovine i odloženih poreskih sredstava

pozicija Ostale zemlje, za koju ukupna neto izloženost iznosi 7.049 hiljada BAM, sastoji se najvećim dijelom od izloženosti na području SAD sa neto izloženosti u iznosu 6.479 hiljada BAM dok se druga najveća neto izloženost odnosi na području Republike Srbije i iznosi 565 hiljada BAM.

Podjela izloženosti prema vrsti djelatnosti i kategorijama izloženosti data je u sljedećoj tabeli:

Br.	Izloženosti	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	Vađenje ruda i kamena	Preradiivačka industrija	Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	Snabdijevanje vodom; kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanacije (remedijacije)	Gradevinarstvo	Trgovina na veliko i na malo; popravka motornih vozila i motocikala	Saobraćaj i skladištenje	Djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane; hotelijerstvo i ugostiteljstvo	Informacije i komunikacije	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	Poslovanje nekretninama	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	Obrazovanje	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalnog rada	Umjetnost, zabava i rekreacija	Ostale uslužne djelatnosti	Ostalo neraspoređeno	Ukupno
1.	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	167.825	0	0	0	33.034	0	0	0	0	0	200.859
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26.726	0	4	0	0	0	26.730
	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima mala i srednja preduzeća	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.322	0	0	0	0	0	0	1.322
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	0	53	0	11.788	80	0	0	0	0	0	2.209	0	0	0	205	0	1	0	0	0	14.336
	Izloženosti prema subjektima javnog sektora mala i srednja preduzeća	0	53	0	0	80	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	133
4.	Izloženosti prema institucijama	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	85.517	0	0	0	0	0	0	0	0	0	85.517
5.	Izloženosti prema privrednim društvima	7.521	8.241	59.881	18.963	980	58.364	56.403	23.055	186	7.064	12.894	699	5.983	111	59	28	37	1.996	23	604	263.092
	Izloženosti prema privrednim društvima mala i srednja preduzeća	1.182	732	23.477	18.963	497	8.841	17.891	14.713	186	849	4.105	699	4.866	100	0	28	37	1	23	604	97.794
6.	Izloženosti prema stanovništvu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	325.382	325.382
7.	Izloženosti obezbjedene nekretninama	522	0	19.959	533	0	4.945	20.922	1.563	7.626	103	0	1.105	983	0	2.523	0	0	0	0	26.183	86.967
	Izloženosti obezbjedene nekretninama mala i srednja preduzeća	522	0	6.290	533	0	1.744	8.020	195	7.626	103	0	1.105	983	0	1.905	0	0	0	0	0	29.026
8.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	0	0	5	10	0	10	213	3	82	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.601	4.924
	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza mala i srednja preduzeća	0	0	1	10	0	0	204	0	82	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	297
9.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	265	0	0	0	0	0	0	0	0	0	265
	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja mala i srednja preduzeća	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	205	0	0	0	0	0	0	0	0	0	205
10.	Ostale izloženosti	3	0	21	1	1	71	997	22	53	548	251	1	5	273	4	18	0	2	11	42.356	44.638
	Ostale izloženosti - mala i srednja preduzeća	0	0	1	0	1	2	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8

Addiko Bank

Preostali rok do dospijea svih izloženosti po kategorijama izloženosti dat je u sljedećoj tabeli:

Preostali rok do dospijea svih izloženosti (neto vrijednost izloženosti)						
Br.	Kategorija izloženosti	<= 1 god	>1<=5 god	>5 god	Nije navedeno dospijee	Ukupno
1.	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	0	33.033	0	167.826	200.859
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	3	25.829	887	11	26.730
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	2.371	193	11.759	13	14.336
4.	Izloženosti prema institucijama	6.868	23.493	7.924	47.232	85.517
5.	Izloženosti prema privrednim društvima	109.509	111.825	41.593	167	263.094
6.	Izloženosti prema stanovništvu	26.975	77.449	220.802	156	325.382
7.	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	12.111	30.754	44.102	0	86.967
8.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	550	962	3.398	14	4.924
9.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	0	0	0	265	265
10.	Ostale izloženosti	162	506	189	43.779	44.636

*Tabela uključuje neto bilansu i vanbilansu izloženost bez osnovnih sredstava i investicionh nekretnina

Bruto izloženosti prema značajnoj privrednoj grani data je u sljedećem obrascu:

Br.	Grane privrede	Izloženosti kod kojih su izvršene ispravke vrijednosti, odnosno umanjene vrijednosti (izloženosti u statusu neizmirenja obaveza)	Ispravke vrijednosti za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Iznos dospjelih nenaplaćenih potraživanja	Ispravke vrijednosti za dospjela nenaplaćena potraživanja	Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti za izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Ukupan iznos obračunatih regulatornih rezervi
1.	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	90	90	27	0	8.164	117	207
2.	Vađenje ruda i kamena	22	22	22	0	8.466	171	193
3.	Prerađivačka industrija	211	206	355	0	81.898	2.036	2.243
4.	Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	78	68	1	0	33.237	1.952	2.021
5.	Snabdijevanje vodom; kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine	2	2	3	0	1.073	12	13
6.	Građevinarstvo	142	132	153	0	64.651	1.272	1.403
7.	Trgovina na veliko i na malo; popravka motornih vozila i motocikala	1.418	1.204	874	0	80.321	2.000	3.204
8.	Saobraćaj i skladištenje	54	51	68	0	25.069	429	480
9.	Djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane; hotelijerstvo i ugostiteljstvo	111	29	47	0	9.237	1.371	1.400
10.	Informacije i komunikacije	8	8	10	0	7.821	106	114
11.	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	0	0	47	0	271.364	2.404	2.404
12.	Poslovanje nekretninama	0	0	3	0	1.812	6	6
13.	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	73	73	13	0	7.432	461	534
14.	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	0	0	6	0	444	60	60
15.	Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	0	0	7	0	62.754	204	204
16.	Obrazovanje	5	5	8	0	47	1	6
17.	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalnog rada	0	0	2	0	42	0	0
18.	Umjetnost, zabava i rekreacija	0	0	4	0	2.004	6	6
19.	Ostale uslužne djelatnosti	2	2	20	0	38	3	5
20.	Ostalo neraspoređeno	40.306	35.707	23.971	3	407.206	12.682	48.389
21.	Ukupno	42.522	37.599	25.641	3	1.073.080	25.293	62.892

* Iznosi navedeni u kolonama dospjelih nenaplaćenih potraživanja već su sadržani u kolonama potraživanja u statusu neizmirenja i potraživanja koja nisu u statusu neizmirenja

**Tabela uključuje neto bilansu i vanbilansu izloženost bez osnovnih sredstava i investicionih nekretnina

Addiko Bank

Promjene u ispravkama vrijednosti mogu se prikazati kako slijedi:

	Ispravke vrijednosti za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Ispravke vrijednosti za izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza
1. Početno stanje	42.797	28.523
2. Nove ispravke vrijednosti tokom perioda*	11.940	15.918
3. Iznos ukinutih ispravki vrijednosti**	-6.236	-18.481
4. Završno stanje	37.599	25.920

* ne sadrži promjene ispravke vrijednosti nastale po osnovu kursnih razlika i efekta na kamatni prihod u skladu sa MSFI 9

** ne sadrži promjene ispravke vrijednosti nastale po osnovu kursnih razlika i otpisa potraživanja

Podaci o iznosima izloženosti prije i poslije korišćenja kreditne zaštite za svaki nivo kreditnog kvaliteta uključujući i izloženosti koje predstavljaju regulatorna usklađivanja kapitala mogu se prikazati kako slijedi:

Izloženosti prije i poslije korišćenja kreditne zaštite					
Br.	Kategorija izloženosti	Vrijednost neto izloženosti prije korišćenja kreditne zaštite		Vrijednost neto izloženosti poslije korišćenja kreditne zaštite	
		Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti koje nisu u statusu neizmirenja obaveza	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza
1.	Izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	200.859	0	200.859	0
2.	Izloženosti prema regionalnim vladama ili lokalnim vlastima	26.730	0	26.730	0
3.	Izloženosti prema subjektima javnog sektora	14.336	10	14.336	10
4.	Izloženosti prema institucijama	85.517	0	85.517	0
5.	Izloženosti prema privrednim društvima	263.093	26	255.226	26
6.	Izloženosti prema stanovništvu	325.382	4.888	325.296	4.888
7.	Izloženosti obezbjeđene nekretninama	86.966	0	86.966	0
8.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	4.924	0	4.924	0
9.	Izloženosti na osnovu vlasničkih ulaganja	265	0	265	0
10.	Ostale izloženosti	69.794	0	69.793	0

*Tabela uključuje neto bilansu i vanbilansu izloženost bez osnovnih sredstava i investicionih nekretnina

6.3. Informacije o stopi finansijske poluge i upravljanju rizikom prekomjerne finansijske poluge

Stopa finansijske poluge izračunatu u skladu sa Odlukom o izračunavanju kapitala banaka na dan 31.12.2021 iznosi 14,10%,

Pregled stavki uključenih prilikom izračunavanja mjere ukupne izloženosti Banke koja predstavlja nazivnik prilikom izračunavanja stope finansijske poluge je sljedeći:

- bilansna izloženost umanjena za ispravke vrijednosti i za odbitne stavke kapitala,
- vanbilansna izloženost umanjena za rezerve za kreditne gubitke po međunarodnom standardu za vanbilansne stavke, na koje se primjenjuju sljedeći faktori konverzije:

- 1) faktor konverzije koji se primjenjuje na knjigovodstvenu vrijednost za neiskorištene kreditne linije, koje se mogu bezuslovno opozvati u bilo kojem trenutku bez prethodnog obavještenja, iznosi 10%,
- 2) faktor konverzije za vanbilansne stavke srednjeg/niskog rizika po osnovu finansiranja trgovine i stavke povezane sa službeno podržanim izvoznim kreditima, iznosi 20%,
- 3) faktor konverzije za vanbilansne stavke srednjeg rizika po osnovu finansiranja trgovine i stavke povezane sa službeno podržanim izvoznim kreditima, iznosi 50%,
- 4) faktor konverzije za sve druge vanbilansne stavke iznosi 100%.

Pregled stavki uključenih prilikom izračunavanja stope finansijske poluge dat je u sljedećem obrascu:

Vrijednosti izloženosti	Iznos
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije od 10 % u skladu s članom 37. stav 8. tačka 1. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	719
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije od 20 % u skladu s članom 37. stav 8. tačka 2. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	9.994
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije od 50 % u skladu s članom 37. stav 8. tačka 3. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	44.121
Stavke vanbilansa sa faktorom konverzije od 100 % u skladu s članom 37. stav 8. tačka 4. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	1.019
Ostala imovina	946.049
(-) Iznos odbitnih stavki aktive - osnovni kapital - skladu sa članom 37. stav 3. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	-7.414
Izloženosti stope finansijske poluge - u skladu sa članom 37. stav 4. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	994.489
Kapital	
Osnovni kapital - u skladu sa članom 37. stav 3. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	140.226
Stopa finansijske poluge	
Stopa finansijske poluge - u skladu sa članom 37. stav 2. Odluke o izračunavanju kapitala banaka	14,10%

U odnosu na prethodnu godinu stopa finansijske poluge je pala sa 16,02% na 14,10%.

Rizikom prekomjerne finansijske poluge upravlja se kroz proces upravljanja osnovnim kapitalom i izloženosti Banke, pri čemu navedeni procesi podrazumijevaju adekvatne sisteme praćenja, planiranja i kontrole relevantnih pozicija.

7. Podaci koji se odnose na likvidnosne zahtjeve

Glavni fokus Strategije rizika likvidnosti Banke je definisanje principa sa ciljem osiguravanja dosljednosti cjelokupnog rizičnog profila i adekvatnosti likvidnosti kao i njenu zaštitu u skladu sa njenom poslovnom strategijom. U tom smislu, definisan je sveobuhvatni okvir rizika: počev od internih propisa kroz organizacionu strukturu, praćen kvantitativnim elementima i svojim ograničenjima i konačno osiguravajući stalno upravljanje usklađenošću sa limitima.

Strategija rizika likvidnosti ima za cilj da postavi opšte parametre za savjesno i stalno upravljanje rizikom likvidnosti koje je inherentno modelu poslovanja Banke.

Strategija definiše:

- Odgovarajuću identifikaciju, definiciju, analizu, mjerenje, monitoring, izvještavanje i ograničavanje cjelokupnog apetita za rizikom likvidnosti Banke u cilju podržavanja održivog razvoja poslovanja Banke uzimajući u obzir aspekt proporcionalnosti.
- Osiguravanje kreiranja strukture rizika likvidnosti u skladu sa dostupnim kapitalom i likvidnošću, prema tome podržavajući njegovu zaštitu i očuvanje vrijednosti za akcionare Banke.
- Organizacioni okvir rizika likvidnosti za proces dnevnog upravljanja i donošenja odluka
- Okvir Politika i dokumenata rizika likvidnosti
- Efikasno upravljanje likvidnošću (uključujući kvalitet podataka) i pristup gledanja naprijed poštujući indikatore ranog upozorenja sa ciljem usklađivanja adekvatnosti likvidnosti na dugoročnom horizontu, u skladu sa definisanom strategijom.
- Usklađenost sa regulatornim zahtjevima

Proces upravljanja rizikom likvidnosti Banke čine harmonizovane aktivnosti koje osiguravaju usklađenost strukture aktive i pasive bilansa i vanbilansa Banke, odnosno njenih novčanih tokova (priliva i odliva) i zasnovan je na kontinuiranom planiranju potencijalnih budućih likvidnosnih potreba uzimajući u obzir promjene u operativnim, ekonomskim, regulatornim i ostalim uslovima okruženja Banke.

Planiranje potreba Banke za likvidnim sredstvima uključuje identifikaciju poznatih (očekivanih) i vanrednih (neočekivanih) novčanih odliva i moguću strategiju za upravljanje aktivom i pasivom za osiguranje sposobnosti Banke da ostvaruje, odnosno raspoláže novčanim prilivima koji su u svakom trenutku adekvatni njeznim tekućim potrebama.

Odjel upravljanja bilansom & riznica Banke je odgovoran za monitoring likvidnosti i ispunjavanje regulatornih i internih racija likvidnosti. Višak likvidnosti nakon ispunjenja obavezne rezerve i ostalih regulatornih zahtjeva se drži u gotovini, te portfolijima obveznica, i računa se kao rezerva likvidnosti Banke. Cilj ovoga jeste oprezno upravljanje likvidnošću i dostizanje odgovarajućeg povrata na rezerve likvidnosti kroz aktivno upravljanje njenom strukturom.

Banka je dodatno svojom organizacionom strukturom odvojila funkciju kontrole rizika likvidnosti od dijelova Banke koji operativno provode transakcije, odnosno upravljaju likvidnosnom pozicijom Banke. Sve odgovornosti uključenih odjela i Uprave, a koje se odnose na upravljanje rizikom likvidnosti definisane su u internim aktima koje je Banka usvojila, a koji se odnose na područje upravljanja i kontrole rizika likvidnosti. Time je osigurano djelotvorno praćenje i analiza rizika likvidnosti te pravovremeno izvještavanje relevantnih nivoa rukovodstva o likvidnosnoj poziciji Banke, pri čemu se definišu i uspostavljaju odgovarajuće mjere u svrhu smanjenja likvidnosnog rizika.

Upravljanje rizikom likvidnosti je organizovano na način koji osigurava pouzdanu i pravovremenu identifikaciju, mjerenje, praćenje i kontrolu rizika likvidnosti i u kratkom i u dugom roku. Banka koristi različite alate i metodologije za mjerenje izloženosti riziku likvidnosti (stres test, projekcija budućih novčanih tokova, projekcija likvidnosti, ključni pokazatelji likvidnosti itd.).

Likvidnošću se upravlja kroz praćenje sledeće metrike - LCR, NSFR, LLSFR, T2W, indikatora ročne usklađenosti.

U okviru procesa planiranja se, između ostalih, kreiraju i planovi kapitala i likvidnosti. Planirani prilivi i odlivi se takođe provjeravaju u kontekstu uticaja na ključne pokazatelje likvidnosti i sastavni su dio finansijskog plana Banke, koji u konačnici odobrava Uprava Banke, a usvaja Nadzorni odbor.

Izveštaji o ostvarenju ključnih pokazatelja likvidnosti se redovno podnose Upravi banke (na sedmičnom nivou kroz plan oporavka), regulatoru (mjesečno kroz RAF i indikatore plana oporavka), te Nadzornom odboru, Odboru za reviziju i Odboru za rizike (kvartalno).

Banka ima uspostavljene adekvatne mehanizme za upravljanje rizikom likvidnosti i iste je proceduralno sprovela kroz brojna interna akta od kojih su najznačajniji:

- o Strategija upravljanja rizicima, koja definiše viziju, apetit za rizik, organizacijsko uređenje i sposobnosti potrebne za identifikaciju, razumijevanje i pravilnu reakciju na sve vrste materijalnih rizika, a glavni cilj je zaštititi Banku i spriječiti nanošenje štete klijentima, akcionarima, poslovanju, kolegama ili zajednici, te omogućiti ostvarenje ciljeva Banke i povećati sposobnost odgovaranja na poslovne izazove .

- o Politika upravljanja rizicima reguliše organizovanje upravljanja rizicima, uključujući jasno razgraničenje odgovornosti zaposlenih za upravljanje rizicima u svim fazama tog procesa, način procjene rizičnog profila banke i metodologiju za identifikovanje i mjerenje, metodologiju testiranja otpornosti na stres, uključujući mjere i postupke u slučajevima, nepovoljnih rezultata testiranja otpornosti na stres, mjere za ublažavanje pojedinačnih rizika, koje uključuju mjere prihvatanja, smanjenja, diverzifikacije, prenosa i izbjegavanja rizika koje je banke identifikovala i izmjerila ili procijenila, te pravila za promjenu tih mjera, definisanje internih limita za izloženosti pojedinačnim rizicima, način praćenja i kontrole pojedinačnih rizika, uključujući interne limite, postupke i mjere u slučajevima da dođe do odstupanja u primjeni usvojenih strategija, politika, procedura i postupaka predviđenih internim aktima banke, kao i u slučajevima vanrednih situacija.

- o Strategija rizika likvidnosti kojom se utvrđuju smjernice za tretman rizika likvidnosti, definiše u kojoj mjeri Banka želi biti izložena prema ovoj vrsti rizika, te se obrađuju definisana ograničenja likvidnosti u pogledu praćenja, eskalacije i procesa

- o Politika rizika likvidnosti koja reguliše organizacioni i okvir kontrole rizika likvidnosti, posebno obuhvatajući obavezne smjernice za standarde kontrole rizika likvidnosti, te prikaz uloga i odgovornosti funkcija/odjela. Primarna svrha ove politike je da dokumentuje kako je proizašao apetit rizika likvidnosti Banke, te zahtjeve za mjerenje rizika likvidnosti, praćenje, upravljanje, ograničenja i kontrole.

- o Okvir apetita za preuzimanje rizika (RAF) pokazuje nivo rizika koji je banka spremna preuzeti u provođenju svoje poslovne strategije

- o Politika postavljanja limita za tržišni i rizik likvidnosti definiše metodologiju postavljanja limita i kontrolu kako bi se ispunili interni i eksterni zahtjevi, te osigurala odgovarajuća organizaciona i operativna struktura postupka definisanja limita tržišnog i rizika likvidnosti. Primarna svrha ove Politike je dokumentovanje postupka utvrđivanja limita tržišnog rizika i rizika

- o Priručnik za testiranje otpornosti likvidnosti na stres koji definiše stresne scenarije, pretpostavke osjetljivih područja, pristupe stresnom modeliranju i potrebu za stresnom rezervom

- o Priručnik za proces sprovođenja izračuna LCR

- o Plan likvidnosti za nepredviđene okolnosti kojim se osigurava efikasan proces upravljanja rizikom likvidnosti u situacijama koje nalažu intenzivno praćenje i upravljanje likvidnošću

Koeficijent pokriva likvidnosti (LCR) dat je u sljedećoj tabeli:

Obrazac LCR		
Br.	Stavka	Iznos
1.	Zaštitni sloj likvidnosti	184.180
2.	Neto likvidnosni odlivi	55.156
3.	Koeficijent likvidnosne pokrivenosti (%)	334%
Izračunavanje brojioca		
4.	Zaštitni sloj likvidnosti u obliku imovine nivoa 1 isključujući pokrivene obveznice izuzetno visokog kvaliteta, neprilagođen	184.180
5.	Odlivi na osnovu kolaterala u obliku imovine nivoa 1a isključujući pokrivene obveznice izuzetno visokog kvaliteta koje dospijevaju u roku od 30 dana	0
6.	Prilivi na osnovu kolaterala u obliku imovine nivoa 1 isključujući pokrivene obveznice izuzetno visokog kvaliteta koje dospijevaju u roku od 30 dana	0
7.	Obezbjeđeni odlivi novca koji dospijevaju u roku od 30 dana	0
8.	Obezbjeđeni prilivi novca koji dospijevaju u roku od 30 dana	0
9.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 isključujući pokrivene obveznice izuzetno visokog kvaliteta "prije primjene gornje granice"	184.180
10.	Vrijednost imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta, neprilagođena	0
11.	Odlivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta koje dospijevaju u roku od 30 dana	0
12.	Prilivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta koje dospijevaju u roku od 30 dana	0
13.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta "prije primjene gornje granice"	0
14.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta "nakon primjene gornje granice"	0
15.	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 1 u obliku pokrivenih obveznica izuzetno visokog kvaliteta	0
16.	Vrijednost imovine nivoa 2a, neprilagođena	0
17.	Odlivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 2a koji dospijevaju u roku od 30 dana	0
18.	Prilivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 2a koji dospijevaju u roku od 30 dana	0
19.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2a "prije primjene gornje granice"	0
20.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2a "nakon primjene gornje granice"	0
21.	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 2a	0
22.	Vrijednost imovine nivoa 2b, neprilagođena	0
23.	Odlivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 2b koji dospijevaju u roku od 30 dana	0
24.	Prilivi na osnovu kolaterala u imovini nivoa 2b koji dospijevaju u roku od 30 dana	0
25.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2b "prije primjene gornje granice"	0
26.	Prilagođeni iznos imovine nivoa 2b "nakon primjene gornje granice"	0
27.	"Iznos viška likvidne imovine" nivoa 2b	0
28.	Iznos viška likvidne imovine	0
29.	Zaštitni sloj likvidnosti	184.180
Izračunavanje imenioca		
30.	Ukupni odlivi	117.684
31.	Potpuno izuzeti prilivi	0
32.	Prilivi na koje se primjenjuje gornja granica od 90 %	0
33.	Prilivi na koje se primjenjuje gornja granica od 75 %	62.528
34.	Smanjenje za potpuno izuzete prilive	0
35.	Smanjenje za prilive na koje se primjenjuje gornja granica od 90 %	0
36.	Smanjenje za prilive na koje se primjenjuje gornja granica od 75 %	62.528
37.	Neto likvidnosni odliv	55.156

8. Podaci o izloženosti po osnovu ulaganja

Banka je na 31.12.2021. imala sljedeća vlasnička ulaganja:

Naziv kompanije	% učešća u kapitalu pravnog lica na dan 31.12.2021.	Broj akcija na dan 31.12.2021.	Knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2021.
BANJALUCKA BERZA HOV AD	9,4737%	252	175
CENTRALNI REGISTAR HOV AD	4,00%	1.640	30
S.W.I.F.T. BELGIJA	0,0045%	5	59

U skladu sa važećim smjernicama poslovanja Banka ne vrši ulaganja u vlasničke hartije od vrijednosti i u 2021 godini nije ulagala u vlasničke vrijednosne papire. Postojeća ulaganja u vlasničke papire su vršena iz strateških razloga u ranijim godinama i svrha im je podrška redovnom poslovanju i razvoju domaćeg tržišta vrijednosnih papira.

Vlasničke hartije od vrijednosti iz portfolija Banke ne kotiraju na berzi. Banka ove vlasničke hartije od vrijednosti, u skladu sa MSFI 9, evidentira kao finansijsku imovinu mjerenu kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. U 2021. godini Banka nije imala realizovanih dobitaka niti gubitaka po osnovu vlasničkih hartija od vrijednosti.

9. Kamatni rizik u bankarskoj knjizi

Upravljanje kamatnim rizikom u Banci provodi se u skladu sa članom 90. stav 7. Zakona o bankama Republike Srpske kao i u skladu sa zakonskom regulativom Agencije odnosno u skladu sa Odlukom o sistemu upravljanja u banci (Službeni glasnik RS broj 62/21, 26/22) i u skladu sa Odlukom o upravljanju kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi (Službeni glasnik RS broj 63/17).

Kamatni rizik u bankarskoj knjizi je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige uslijed promjene kamatnih stopa.

Promjene kamatnih stopa utiču na zaradu Banke promjenom neto prihoda od kamata i nivoa drugih osjetljivih prihoda i operativnih troškova. Promjene kamatnih stopa takođe utiču na osnovnu vrijednost aktive banke, pasive i vanbilansnih instrumenata jer se ekonomska vrijednost budućih novčanih tokova mijenja kada se promijene kamatne stope.

Izvori Rizika:

- Rizik ročne neusklađenosti ponovnog utvrđivanja kamatnih stopa (engl. repricing risk) je rizik kome je banka izložena zbog ročne neusklađenosti dospijeća (za fiksne kamatne stope) i ponovnog vrednovanja (za promjenjive kamatne stope) pozicija imovine, obaveza, te dugih i kratkih vanbilansnih pozicija u bankarskoj knjizi,
- Rizik krive prinosa (engl. yield curve risk) je rizik kome je banka izložena zbog promjene oblika i nagiba krive prinosa,
- Rizik osnove (engl. basis risk) je rizik kojem je banka izložena zbog razlike referentnih kamatnih stopa za instrumente sa sličnim karakteristikama u odnosu na ročnost ili vrijeme do sljedeće promjene kamatne stope,
- Rizik opcije (engl. optionality risk) je rizik koji proizlazi iz opcija, uključujući ugrađene opcije u kamatno osjetljive pozicije (npr. krediti s mogućnošću prijevremene otplate, depoziti s mogućnošću prijevremenog povlačenja i sl.)

Pretpostavke za mjerenje rizika

U cilju minimiziranja nepovoljnih uticaja promjena kamatnih stopa na kamatni rizik Banka redovno prati kretanje istog na regularnom nivou u skladu sa metodologijom grupe. Pretpostavke o prijevremenim otplatama nisu uzete u obzir.

Banka ima uspostavljene procese izračuna, monitoringa kao i limitiranja ovog rizika kroz analize osjetljivosti (Sensitivity Analysis „BPV+01“) usvojene limite (Value at Risk) te kroz izračune stresnih scenarija u vidu pomaka na krivu prinosa.

Za potrebe izvještavanja Agencije o izloženosti kamatnom riziku u bankarskoj knjizi, Banka se koristi pojednostavljenim obračunom procjene promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige, primjenjujući standardni kamatni šok na pozicije bankarske knjige po svim značajnim valutama pojedinačno i za ostale valute ukupno.

Testiranje otpornosti na stres i izvještavanje

Za potrebe izvještavanja Agencije o izloženosti kamatnom riziku u bankarskoj knjizi, Banka koristi se jednostavnim izračunom pri procjeni promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige, primjenjujući standardni kamatni šok na pozicije bankarske knjige po svim važnijim valutama pojedinačno i za ostale valute ukupno.

Za potrebe jednostavnog izračuna promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige, koja podrazumijeva i bilansne i vanbilansne pozicije, kamatno osjetljive pozicije se raspoređuju u 13 vremenskih zona na način prikazan u tabeli. Ponderi se baziraju na procijenjenom standardnom kamatnom šoku od 200 procentnih/baznih poena tokom vremena i procijenjenom modifikovanom trajanju za svaku vremensku zonu.

Vremenske zone i ponderi:

Vremenska zona	Sredina vremenske zone	Procijenjeno modificirano trajanje	Pretpostavljeni kamatni šok u postotnim/baznim poenima	Ponder
1	2	3	4	5
do 1 mjeseca	0,5 mjeseci	0,04 godine	200 p. p.	0,08%
od 1 do 3 mjeseca	2 mjeseca	0,16 godina	200 p. p.	0,32%
od 3 do 6 mjeseci	4,5 mjeseci	0,36 godina	200 p. p.	0,72%
od 6 do 12 mjeseci	9 mjeseci	0,71 godina	200 p. p.	1,43%
od 1 do 2 godine	1,5 godina	1,38 godina	200 p. p.	2,77%
od 2 do 3 godine	2,5 godine	2,25 godina	200 p. p.	4,49%
od 3 do 4 godine	3,5 godine	3,07 godina	200 p. p.	6,14%
od 4 do 5 godina	4,5 godine	3,85 godina	200 p. p.	7,71%
od 5 do 7 godina	6 godina	5,08 godina	200 p. p.	10,15%
od 7 do 10 godina	8,5 godina	6,63 godine	200 p. p.	13,26%
od 10 do 15 godina	12,5 godina	8,92 godine	200 p. p.	17,84%
od 15 do 20 godina	17,5 godina	11,21 godina	200 p. p.	22,43%
preko 20 godina	22,5 godine	13,01 godina	200 p. p.	26,03%

Addiko Bank

- Za svaku značajnu valutu pojedinačno i za ostale valute ukupno netira pozicije imovine i obaveza, te finansijskih derivata (ili aktivnih i pasivnih vanbilansnih stavki) po svakoj vremenskoj zoni, na način da dobije ukupnu neto poziciju po zoni,
- Dobijenu ukupnu neto poziciju po svakoj vremenskoj zoni pomnoži propisanim ponderima iz tabele, i to za svaku značajnu valutu pojedinačno i za ostale valute ukupno,
- Dobijene ponderisane pozicije se sabiraju po svim vremenskim zonama tako da se dobije ukupni neto dug ili neto kratka pozicija bankarske knjige po svakoj važnijoj valuti i za ostale valute ukupno i
- Neto duge i neto kratke pozicije se sabiraju po svim valutama na način da se dobije ukupna neto ponderisana pozicija bankarske knjige.

Ukupna neto ponderisana pozicija bankarske knjige izražava se u apsolutnom iznosu i predstavlja promjenu ekonomske vrijednosti bankarske knjige banke, koja je nastala kao rezultat primjene standardnog kamatnog šoka.

Osnovne pretpostavke za mjerenje se uzimaju u skladu sa zakonskom regulativom. Nekamatonosne pozicije iz bankarske knjige kao i kapital nisu uključeni u izračun promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige. Odnos promjene ekonomske vrijednosti i regulatornog kapitala ne smije da bude veći od 20%. Mjerenje izloženosti ovom riziku se radi na kvartalnom nivou.

Banka radi na implementaciji uticaja kamatnih šokova na promjene prihoda koji još nije sastavni dio procjene kamatnog rizika u knjizi banke.

Kamatni rizik u knjizi banke se sastavni dio materijala koji se dostavlja ALCO odboru, Odboru za rizike kao Nadzornom odboru.

Odnos promjene ekonomske vrijednosti bankarske knjige i regulatornog kapitala :

Obrazac KR BK - EV UPP

Br.	Stavka	Iznos
1.	PROMJENA EKONOMSKE VRIJEDNOSTI	15.681
2.	REGULATORNI KAPITAL	140.226
3.	$(\text{PROMJENE EKONOMSKE VRIJEDNOSTI} / \text{REGULATORNI KAPITAL}) * 100$	11,18%

Kamatni rizik u knjizi banke interno se kvantifikuje se na dnevnoj, mjesečnoj i kvartalnoj osnovi i izvještava se Grupi prema određenoj frekvenciji. Limit proizilazi iz apetita za preuzimanje rizika. Uz jedinstveni postupak evidentiranja limita, sprovode se i aktivnosti kontrole limita u kombinaciji sa sistemom ranog upozoravanja. Svi relevantni faktori tržišnog rizika se izračunavaju u Risk-IT sistemima za cijelu grupu kao što su PMS i Kamakura Risk Manager (KRM). Konkretno IRRBB obračuni se obrađuju u Kamakura Risk Manageru. Banka izračunava rizik kamatne stope u aktivnostima knjige banke prema sljedećim pristupima:

- Interni VaR model;
- EVE, odnosno ekonomska vrijednost kapitala -definisano u skladu sa smjernicama EBA;
- Delta NII -definisano u skladu sa smjernicama EBA;
- GAP kamatnih stopa i PV01-;
- specifični scenariji osjetljivosti i stresnih slučajeva.

Interni mjerni sistem trebao bi obuhvatiti sve materijalne izvore IRRBB-a i procijeniti efekat tržišnih promjena na obim poslovnih aktivnosti. Uz uticaj šoka kamatnih stopa na ekonomsku vrijednost kapitala, pristup Banke uzima u obzir njenu sposobnost stvaranja stabilne zarade dovoljne za održavanje normalnog poslovanja.

Povezana lokalna regulativa u potpunosti je integrisana u unutrašnji okvir za upravljanje IRRBB-om i koristi se kao dopunski alat za mjerenje izloženosti IRRBB-u.

Kao mjera rizika kamatnih stopa u bankarskoj knjizi (IRRBB) koja se odnosi na trenutni ili potencijalni rizik za zaradu banke koji proizlazi iz nepovoljnih kretanja kamatnih stopa, Banka redovno izračunava promjenu u neto prihodu od kamata.

Banka uzima u obzir komplementarnu prirodu ekonomske vrijednosti i mjera zasnovanih na zaradi u svojim procjenama rizika i internog kapitala, posebno u pogledu:

(1) ishoda: mjere ekonomske vrijednosti izračunavaju promjenu neto sadašnje vrijednosti aktive, pasive i vanbilansnih stavki banke koje podliježu određenim šokovima i stresnim scenarijima kamatnih stopa, dok se mjere zasnovane na zaradi fokusiraju na promjene buduće profitabilnosti kroz zadati vremenski period koji na kraju utiče na buduće nivoe sopstvenog kapitala banke;

(2) perioda procjene: mjere ekonomske vrijednosti odražavaju promjene vrijednosti tokom preostalog vijeka trajanja aktive, pasive i vanbilansnih stavki banke, tj. Dok ne isteknu sve pozicije, dok mjere zasnovane na zaradi pokrivaju samo kratkoročni i srednjoročni rok, i stoga ne obuhvataju u potpunosti one rizike koji će i dalje uticati na račune dobitka i gubitka i nakon razdoblja procjene;

(3) buduće poslovanje/produkcija: mjere ekonomske vrijednosti uzimaju u obzir neto sadašnju vrijednost ponovnog određivanja novčanih tokova instrumenata u bilansu stanja banke ili su prikazane kao vanbilansna stavka.

Cilj mjerenja kamatne stope u knjizi banke je osigurati finansijsku stabilnost bilansa stanja protiv efekata promjena kamatnih stopa na zaradu i ekonomsku vrijednost. To se postiže održavanjem odgovarajuće strukture aktive/pasive i osjetljivosti zarada i ekonomske vrijednosti u skladu s definisanim parametrima rizika.

Sistem mjerenja kamatnog rizika mora se baviti svim materijalnim izvorima kamatnog rizika, uključujući npr. ponovno određivanje cijena, krivih prinosa, osnova i izloženosti riziku od opcija.

Instrumenti sa značajnim ugrađenim ili eksplicitnim karakteristikama opcija dobijaju posebnu pažnju.

Sve IRRBB metrike moraju biti u skladu sa obavezujućim regulatornim zahtjevima. Pored toga mogu se implementirati i dodatne metrike koje se smatraju potrebnima. Metrike korištene za mjerenje kamatnog opširno su opisane u namjenskim priručnicima na lokalnom nivou.

Izračun u okviru sveobuhvatnog stres testa iz perspektive kamatnog rozoka u knjizi banke se vrši putem NII simulacije. Stres testiranje NII u potpunosti je implementirano u softversko rješenje Kamakura Risk Manager (KRM).

U smislu NII stres testiranja, sprovodi se konstantni (statički) bilans stanja koji podrazumijeva bilans stanja koji uključuje vanbilansne stavke u kojima se održava ukupna veličina i sastav zamjenom dospjeća ili zamjene novčanih tokova novim novčanim tokovima koji imaju identične karakteristike s obzirom na količinu, period promjene cijena i komponente marže. Stoga je izvorno dospjeće svakog novog plaćanja postavljeno jednako izvornom dospjeću kredita. Ne postoji razlika u ukupnom volumenu između osnovnog i nepovoljnog scenarija.

Drugim riječima, to je metodološka pretpostavka prema kojoj se efekat scenarija stresnih testova mjeri na pretpostavci „nepromijenjenog ili stabilnog poslovnog modela“ tokom cijelog perioda projekcije, čime se zabranjuje uzimanje u obzir, za izračun efekta scenarija, promjena u aktivi i pasivi Banke koje indikativno proizilaze iz upravljačkih radnji, povećanja ili obrade postojećih kredita ili razlika u dospjeću ili druge karakteristike ove aktive ili pasive.

10. Informacije u vezi sa ICAAP-om i ILAAP-om

Banka na redovnoj godišnjoj osnovi provodi proces interne procjene adekvatnosti kapitala, u skladu sa regulatornim okvirom, kroz sljedeće korake:

- Procjena značajnih rizika kojima je banka izložena
- Donošenje strategije upravljanja rizicima, usaglašene sa poslovnom strategijom banke
- Definisane risk apetita banke odnosno nivoa rizika koji je Banka spremna preuzeti dok slijedi poslovnu strategiju.
- Izračun internih kapitalnih zahtjeva za rizike koje je banka prepoznala u svom poslovanju, a koje je procjenila kao materijalno-značajne
- Provođenje stres testiranja
- Poređenje internih kapitalnih zahtjeva sa raspoloživim kapitalom
- Samoprocjena ICAAP-a i kontrolne funkcije upravljanja rizicima

ICAAP proces je sveobuhvatni proces procjene upravljanja rizicima u banci, kapitalne adekvatnosti u kojem učestvuju sve tri kontrolne funkcije, kao i svi drugi Odjeli Banke u domenu svog poslovanja. ICAAP rezultati se redovno razmatraju od strane Uprave Banke, Odbora za rizike i Nadzornog odbora i isti su integrisani u ključne procese upravljanja i odlučivanja unutar banke.

Prilikom procjene značajnih rizika, Banka razmatra sve rizike kojima je izložena ili bi mogla biti izložena te koristi odgovarajuće metode prilikom analize i određivanja koji rizik je za Banku materijalan a koji nematerijalan, odnosno koji je rizik značajan a koji neznajčan za Banku. Procjena materijalnosti rizika u Banci, kao osnova u procesu interne procjene adekvatnosti kapitala, se određuje uzimanjem u obzir trenutnih ali i budućih pokazatelja rizika, kako kvantitativnih tako i kvalitativnih. Značajni rizici su oni rizici koji mogu imati (tokom kratkog perioda) negativne posljedice za Banku a koji zahtjevaju adekvatno pokriće kapitalom.

Da bi osigurala da se svi relevantni rizici adekvatno uzimaju u obzir u postupcima upravljanja rizicima i kapitalom, banka redovno - barem jednom godišnje - vrši inventuru rizika. Tokom procesa inventure rizika Banka ažurira listu relevantnih materijalnih/značajnih rizika, te odlučuje o metodama kvantifikacije i kapitalne pokrivenosti.

U domenu izračuna internih kapitalnih zahtjeva, banka, zavisno od vrste rizika, koristi internu ili standardiziranu regulatornu metodologiju:

- Za tržišni i rizik likvidnosti banka koristi internu metodologiju zasnovanu na VAR izračunu, koji ujedno predstavlja i standard u bankarskoj industriji
- Za kreditni rizik i rizik koncentracije, banka koristi standardizovani pristup te regulatorna uputstva za izračun kapitala
- Za valutno indukovani i operativni rizik, banka koristi kombinovani pristup primjene interne metodologije i standardizovanog odnosno pojednostavljenog pristupa izračuna kapitalnih zahtjeva prema regulatornim odlukama
- Grupu ostalih rizika banka tretira prema simplificiranom pristupu, odnosno u skladu sa članom 8., stavom (4) Odluke o postupku interne procjene adekvatnosti kapitala u bankama.

Banka kao rezultat provedenog ICAAP procesa za 2021. godinu zaključuje da ima adekvatnu pokrivenost kapitalom (posmatrajući i kroz normativnu i kroz ekonomsku perspektivu), kako za normalne uslove poslovanja, tako i za vanredne stresne situacije.

Banka postavlja sljedeće ciljeve unutar ILAAP okvira:

- Osiguranje likvidnosti banke u bilo kom trenutku, u okviru datih limita i definisanje strategije
- Priprema planiranja likvidnosti i finansiranja
- Pristup tržištu i diverzifikacija rizika u vezi instrumenata, valute, druge ugovorne strane i dospjeća
- Upravljanje obaveznom i stresnom rezervom likvidnosti, te održavanje adekvatnog nivoa istih
- Upravljanje regulatornim okidačima likvidnosti
- Adekvatno određivanje cijena prenosa sredstava koje odražava direktne i indirektno troškove likvidnosti
- Adekvatna transformacije dospjeća u smislu poboljšanja strukture izvora finansiranja Rast primarnih izvora finansiranja i optimizacija odnosa pokrića kredita depozitima
- Planiranje likvidnosti u vanrednim situacijama i upravljanje
- Održavanje povjerenja tržišta

Kao dio okvira ILAAP-a postavljeni su i limiti za nelikvidnost, Banka na redovnoj dnevnoj / sedmičnoj/mjesečnoj/kvartalnoj osnovi prati osnovne regulatorne i interne pokazatelje likvidnosti u svrhu optimalnog upravljanja.

11. Založena i nezaložena imovina

Podaci o iznosu založene i nezaložene imovine prikazani su u sljedećem pregledu:

Vrsta imovine	Bruto knjigovodstvena vrijednost založene imovine	Bruto knjigovodstvena vrijednost nezaložene imovine
Dati krediti	15.009	601.546
Ulaganja u dužničke instrumente	0	86.896
Ulaganja u vlasničke instrumente	0	265
Ostalo	0	303.776

Na dan 31. decembar 2021. godine Banka je imala uknjiženo založno pravo ustanovljeno u korist Investiciono razvojne banke RS odnosno založno pravo koje je uspostavljeno na kreditnom portfoliju Banke koja je sa Fondom stanovanja RS, Fondom za razvoj istočnog dijela RS i Fondom za razvoj i zapošljavanje RS zaključila pojedinačne ugovore o zajmu, sa saldom duga glavnice po navedenim kreditnim linijama na dan 31.12.2021. godine u iznosu od 15.009 hiljada BAM.

Založena imovina Banke na dan 31.decembra 2021. godine se sastoji od kredita plasiranih komitentima.

Založena imovina je registrovana u Registru zaloga BiH koji se vodi pri Ministarstvu pravde Bosne u Hercegovine.